STJERNEN

143. ÅRGANG · NUMMER 4 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · APRIL 1994

STJERNEN

APRIL 1994

På forsiden
Jenny Flinn og en ven. Familien Flinn fra Broadway i England arbejder hårdt på familiens gård for at forene familien og for at lære at klare sig selv. Se »Flettet sammen,« s. 38. (Foto på omslaget: Richard M. Romney).

***Børnestjernens* forside**
Maleri af Nancy Seamons Crookston

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB
»FOR JEG LEVER, OG I SKAL LEVE«
PRÆSIDENT EZRA TAFT BENSON 2

EN SKAT FRA KINA JENNY SHAYLOR 8

ALLE PROFETERNE PROFETEREDE OM KRISTUS
D. KELLY OGDEN OG R. VAL JOHNSON 10

FORSTÅELSENS ØJEBLIK MARY MORRILL 24

SYND OG LIDELSER ÆLDSTE DALLIN H. OAKS 26

JOSEPH SMITH-BYGNINGEN 34

SEENDE MED HÆNDERNE OG HJERTET
CUONG TED NGUYEN 44

ISÆR FOR UNGE

DRENGEN FRA BRONX ELIZA TANNER 20

ORDENE I EN SANG PAIGE MARRIOTT 33

FLETTET SAMMEN RICHARD M. ROMNEY 38

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE 1

BESØGSLÆRERINDEBUDSKAB:
HUSK PÅ FRELSEREN GENNEM NADVEREN 25

BØRNESTJERNEN

HISTORIER FRA MORMONS BOG:
ZORAMITERNE OG RAMEUMPTOM 2

VEN TIL VEN: ÆLDSTE SAM K. SHIMABUKURO 5

FÆLLESTID: »HOLD GUDS BEFALINGER«
JUDY EDWARDS 8

FRA MEXICO, MED KÆRLIG HILSEN 10

HISTORIE: PETERS PÅSKEBUDSKAB
GAYLE ELLIS 12

NADVERBOG CHRISTINE BRANCH 15

APRIL 1994 · 143. årgang · Nummer 4
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab: Ezra Taft Benson, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson

De Tolvs Kvorum: Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott.

Redaktion: Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen
Vejledere: William R. Bradford, Spencer J. Condie, John H. Groberg

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki

International Magazines:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnestjernen: DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Art Director: Scott Van Kampen
Design: Sharri Cook
Produktion: Reginald J. Christensen, Jennifer Datwyler, Jane Ann Kemp, Denise Kirby
Abonnementafdeling:
Cirkulation: Thomas L. Peterson
Distribution: Joyce Hansen
Marketing: Kent H. Sorensen

Stjernen: *Redaktør:* Carsten Gram
Kirkenyt: Carsten Gram

Redaktionens adresse:
Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1. · DK-2200 København N
Telf. 31 39 13 66 · Fax 31 39 13 67

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 · DK-3540 Lynge
Telf. 42 18 77 27 · Fax 42 18 79 82

© 1993 by Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk, tahitisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price $ 10.00 a year. $ 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to IM at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnement:
12 numre DKK 80,- Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US $ 10.00 (Surface mail).
Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset · Dk-3500 Værløse · Denmark
ISSN 0900-2545 · 94984 110

LÆSE OG DELE

Jeg ønsker at takke for *Liahona* (*Stjernen* på spansk) og for al den kærlighed og visdom, den indeholder. Hver eneste måned læser jeg med begejstring bladet.

Jeg har været medlem af Kirken i næsten 20 år. Jeg var en tid blandt de mindre aktive, men nu er jeg vendt tilbage til fuld aktivitet takket være to vidunderlige missionærer. De døbte fire af mine otte børn.

Wardets kirkebygning ligger ret langt fra den by, hvor jeg bor, og det var ikke altid let at komme til nadvermøde. Derfor ryddede jeg min garage og tilbød den som kirkesal for de lokale medlemmer. Vi har nu en gren med mellem 30 og 40 personer til nadvermøde hver uge.

Endnu engang tak for jeres hjælp til vores udvikling og for et blad, vi kan dele med vore venner.

María Virginia Giménez de Laurino
Saladillo Ward
Rosario Argentina Stav

HERREN VELSIGNER MIG

Som en ældre søster i 80'erne er jeg meget taknemmelig for evangeliet, der kom ind i mit liv i 1977, da missionærerne besøgte mit hjem. Ved sammenligningen af lærdommene i Mormons Bog og lærdommene i Bibelen fandt jeg kun ting, der glædede mit hjerte.

Jeg har stor grund til at takke min himmelske Fader for al hans godhed over for mig, da han sendte mig Talsmanden, hvilket er Helligånden, for at lære mig alt (se Joh 14:26).

Jeg påskønner især *Lys over Norge* (*Stjernen* på norsk). Jeg holder meget af at læse vidnesbyrd fra hellige fra hele verden.

Helene Olsen
Fredrikstad Ward, Oslo Stav

ÆGTESKABETS VILKÅR

Tak til Melvin L. Prueitt for de gode råd, han kom med i sin artikel i februar 1993 »Din partners lykke.« Han hjalp mig med at forstå nogle kendsgerninger i mit ægteskab for første gang, og det motiverede mig til at begynde forfra.

Liahona (*Stjernen* på spansk) leder mig i nummer efter nummer fremad på vejen mod omvendelse. Eksemplerne på efterlevelse af evangeliet, der er beskrevet på dets sider, er altid en kilde til inspiration.

Estanislao Luna Sánchez
Perus luftvåben
Chiclayo, Peru

IKKE KEDELIGT

Liahona (*Stjernen* på spansk) er en stor hjælp for os alle.

Jeg er 16 år, og nogle betragter mig som kedelig, fordi jeg tilbringer så meget tid med at læse i skriften og i andet, Kirken udgiver. Men jeg har det godt med det. De opbygger mig og hjælper mig i livet.

Tak for artiklen i maj 1993 »Hovedrollen« om Becki Jackson, en ung pige, som nægtede at synge vovede og tvetydige tekster i opførelsen af en musical på skolen. Hendes eksempel vil hjælpe mig meget.

Ana Eluvia Lima Orellana
Utatlán Guatemala Stav

»For jeg lever, og I skal leve«

Præsident Ezra Taft Benson

Der har i den senere tid været en betragtelig omtale og dækning i medierne af hændelser, som tilsyneladende bekræfter, at »livet efter livet« er en realitet. Den fordums profets spørgsmål, som blev stillet for århundreder siden, er atter bragt frem: »Kan en, der er død, få liv?« (Job 14:14). Med andre ord, hvad sker der med et menneske, når det dør? Et endeligt svar på dette spørgsmål tilvejebringes af Frelserens virke i åndeverdenen efter sin korsfæstelse, død og begravelse.

Allerede før Adams fald, som bragte døden til denne verden, havde vor himmelske Fader beredt et sted for ånderne, som med tiden ville forlade dette liv på jorden. På den tid, hvor Jesus døde, var åndeverdenen beboet af store skarer af vor Faders børn, som var døde – lige fra Adams første børn til Jesu død – både de retfærdige og de ugudelige.

Der var to store grupper i åndeverdenen. De retfærdiges ånder, som var kommet til paradiset, en tilstand med lykke, fred og fredfyldt arbejde. De ugudeliges ånder (de uretfærdige) var kommet i et fængsel, en tilstand af

Lad os belære vore familier om denne sandhed: Fordi Jesus lever, skal vi også. Fordi han lever, kan kærligheden og sammenholdet i familien, som vi værdsætter på denne side af sløret, fortsætte ind i evighederne.

FOTO: STEVE BUNDERSON; MODSATTE SIDE: KRISTUS TROSTER, AF CARL BLOCH/SUPERSTOCK

mørke og elendighed (se Alma 40:12-15). Jesus besøgte kun de retfærdige – i paradiset.

Det følgende er et uddrag af det glorværdige syn af de dødes forløsning givet til præsident Joseph F. Smith og opretholdt og accepteret af Kirken som hellig skrift i april 1976:

»Dér var samlet en utallig skare af retfærdige ånder, som havde været trofaste i Jesu vidnesbyrd, mens de levede på jorden,

og som havde ... haft modgang i deres Forløsers navn.

Alle disse var døde med et sikkert håb om en herlig opstandelse ...

... de var fyldt med lykke og glæde, og de frydede sig sammen, fordi deres forløsnings time var nær.

De var sammen for at afvente Guds Søns komme til åndeverdenen, hvor han skulle forkynde deres forløsning fra dødens bånd ...

Mens denne store skare ventede og samtalede og glædede sig til deres forløsningstime fra dødens lænker, viste Guds Søn sig. Han forkyndte frihed for de fangne, der havde været trofaste,

og han forkyndte det evige evangelium for dem, læren om menneskehedens opstandelse og forløsning fra faldet og fra egne synder på betingelse af omvendelse ...

og de hellige glædede sig til deres forløsning og knælede ned og priste Guds Søn som deres Forløser og Befrier fra døden og helvedes lænker.

Deres ansigter lyste, udstrålingen fra Herrens nærvær hvilede på dem, og de sang lovsange til hans hellige navn« (L&P 138:12-16, 18-19, 23-24).

Jesus besøgte ikke de ugudelige eller fængslet. Det var dem, som ikke havde omvendt sig, og som »havde besmittet sig, mens de var i kødet« (L&P 138:20).

Endvidere »ordnede [Herren] sine styrker blandt de retfærdige og udpegede budbringere, som var iklædt magt og myndighed, og pålagde dem det hverv at gå ud og bringe evangeliets lys til dem, der var i mørke ...

Disse blev undervist om tro på Gud, omvendelse fra synd, stedfortrædende dåb til syndernes forladelse, håndspålæggelse for Helligåndens gave, samt alle andre evangeliske principper, det var nødvendigt for dem at kende, for at de kunne blive dømt på legemet, som mennesker dømmes, men leve i ånden, som Gud lever« (L&P 138:30, 33-34).

Åndeverdenen er ikke langt borte. Ifølge Herrens synspunkt er det ét stort program på begge sider af sløret. Sommetider bliver sløret mellem dette liv og livet på den anden side meget tyndt. Dette ved jeg! Vore kære, som er gået videre, er ikke langt fra os.

En præsident for Kirken sagde: »Hvor er åndeverdenen?« hvorpå han besvarede sit eget spørgsmål: »Den er lige her ... Passerer ånderne grænserne for denne organiserede jord? Nej, det gør de ikke. De er bragt frem på denne jord i den direkte hensigt at bebo den i al evighed.« Han sagde også: »Når ånderne forlader deres krop, er de i vor Faders og Guds nærhed, de er da beredt til at se, høre og forstå åndelige sammenhænge ... Hvis Herren vil tillade det, og det var hans vilje, at det skulle ske, da kunne I se de ånder, der har forladt denne verden, lige så tydeligt som I nu ser legemer med jeres naturlige øjne« (Brigham Young, i *Journal of Discourses*, 3:369, 368).

Ja, der er uomtvisteligt et liv efter døden. Livet på jorden er sted, hvor vi midlertidigt opholder os – og sådan er åndeverdenen også. Lige så uundgåeligt, som døden er for os på jorden, er også en senere opstandelse for dem, der er i åndeverdenen.

På den tredje dag efter Jesu korsfæstelse var der et stort jordskælv. Stenen blev rullet bort fra indgangen til graven. Nogle af kvinderne blandt de mest trofaste af hans tilhængere kom til graven med vellugtende salver, »men fandt ikke Herren Jesu legeme.«

Engle viste sig og sagde ganske enkelt: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde? Han er ikke her, han er opstået« (Luk 24:3-6). Der er intet i historien, som kan måle sig med den dramatiske udtalelse: »Han er ikke her, han er opstået.«

De største begivenheder i historien er de, der påvirker det største antal i den længste periode. Efter denne måle-

FOTO: JED CLARK

Gennem Joseph Smith har himlens Gud åbenbaret, at familien kan vare ud over graven – at følelser, hengivenhed og kærlighed til hinanden kan vare evigt.

stok kan ingen begivenhed være af større betydning for den enkelte eller nationer end Mesterens opstandelse. Den kommende opstandelse af hver eneste sjæl, som har levet og er død på jorden, er ifølge skriften en kendsgerning, og der kan da bestemt ikke være nogen begivenhed, som man bør forberede sig bedre til. En herlig opstandelse bør være hver eneste mand og kvindes mål, for det er en kendsgerning. Intet er mere totalt universelt end opstandelsen. Hvert eneste levende væsen vil opstå. »For ligesom alle dør med Adam, skal også alle gøres levende med Kristus« (1 Kor 15:22).

Næsten umiddelbart efter Herrens glorværdige opstandelse beretter Matthæus: »Og gravene sprang op, og mange af de hensovede helliges legemer stod op,

og de gik ud af deres grave og kom efter hans opstandelse ind i den hellige by og viste sig for mange« (Matt 27:52-53).

Ja, Jesu Kristi opstandelse var en herlig realitet. Han blev førstegrøden af dem, der sov. Han opstod i sandhed fra graven den tredje dag, sådan som han og hans profeter havde forudsagt, og han blev virkelig »opstandelsen og livet« (Joh 11:25). Han brød dødens bånd for os alle. Vi vil også opstå. Vores ånd vil atter blive forenet med vores legeme for aldrig mere at blive adskilt.

Der er mange vidnesbyrd og bekræftelser på Jesu Kristi opstandelse. Vidnerne er mange.

Den opstandne Herre viste sig for flere kvinder, for to disciple på vej til Emmaus, for Peter, for apostlene og »dernæst,« fortalte Paulus, »blev han set af over fem hundrede brødre på én gang ... Men sidst af alle blev han også set af et misfoster som mig [Paulus]« (1 Kor 15:6, 8).

Gennem alle de 40 dage efter sin opstandelse viste Herren sig med mellemrum og kom med instruktioner vedrørende Guds rige. Meget af det, han sagde og gjorde, er ikke nedskrevet, men det, der er nedskrevet, forsikrer Johannes os om, »er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn« (Joh 20:31).

Han fortalte sine tilhængere, at han snart skulle opfare til sin Fader i Himlen. Da tiden for Herrens himmelfart nærmede sig, fremførte han i det sidste højtidelige interview sine sidste instruktioner til sine disciple.

Da Kristus og disciplene var nået »hen i nærheden af Betania,« hvor Maria, Martha og Lazarus boede, »løftede [han] sine hænder og velsignede dem« (Luk 24:50). Og da han havde talt, blev han taget op, indtil en sky fjernede ham fra deres blik. Mens apostlene stod og stirrede mod himlen, viste to personer sig, klædt i hvidt. De talte til de elleve og sagde: »Hvorfor står I og ser op mod himlen, galilæere? Den Jesus, som er blevet taget fra jer op til himlen, skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare op til himlen« (ApG 1:9-11).

Fyldt af lovprisninger og stor glæde vendte apostlene tilbage til Jerusalem. Herrens himmelfart var gennemført. Det havde virkelig været en bogstavelig afrejse af en person med et fysisk legeme, eftersom hans opstandelse havde været en direkte tilbagevenden af hans ånd til hans eget fysiske legeme. Nu begyndte disciplene bedre at

forstå nogle af hans sidste ord – »Vær frimodige, jeg har overvundet verden« (Joh 16:33). På grund af Kristus har graven ingen permanent sejr. Døden var overvundet!

Han lever i dag! Om dette bærer jeg højtideligt vidnesbyrd. Denne samme Jesus er allerede kommet til jorden i vor tid. Den genopstandne Kristus – herliggjort, ophøjet, denne verdens Gud under Faderen – viste sig for drengen Joseph Smith jun. i 1820. Denne samme Jesus, som var Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Moses' Gud, denne jords Skaber, er kommet i vor tid. Han blev præsenteret af vor himmelske Fader for Joseph Smith med disse ord: *»Denne er min elskede Søn. Hør ham!«* (JS-H 1:17).

Der er nogle i vores midte, som støtter den fejlagtige og vildledende formodning, at dette besøg af Gud Faderen og hans søn, Jesus Kristus, ikke var bogstaveligt, at det sikkert var et produkt af Joseph Smiths egen fantasi. Det er ikke sandt. Dette er et forsøg på at drage Joseph Smiths vidnesbyrd i tvivl. Det er også et forsøg på at betvivle Jesu vidnesbyrd, som selv kom til Joseph som et vidne om sin egen opstandelse.

Gud Faderens og hans søns, Jesu Kristi, tilsynekomst for Joseph Smith er den største begivenhed, der har fundet sted i denne verden siden Mesterens opstandelse. Som Jesu Kristi genoprettede kirke bærer vi ydmygt og i taknemmelighed dette vidnesbyrd for alle mennesker. Det er sandheden – beregnet for alle vor Faders børn. Her er endvidere Joseph Smiths og Sidney Rigdons vidnesbyrd, som de modtog i et storslået syn i februar 1832:

»Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud« (L&P 76:22-24).

Ja, Jesus er Kristus! Han brød dødens bånd. Han er vor Frelser og Forløser, ja, selve Guds Søn. Og han vil komme igen som vor opstandne Herre. Den dag er ikke så fjern. Det er tydeligt for alle, som accepterer Frelserens bogstavelige opstandelse, at livet ikke slutter ved døden. Vor Herre lovede: »For jeg lever, og I skal leve« (Joh 14:19).

Der er endnu en væsentlig betydning af hans opstandelse for de af os, som tror på og anerkender åbenbaringer fra de sidste dage. Det var gennem Joseph Smith, at himlens Gud åbenbarede, at familien kan vare ud over graven – at følelser, hengivenhed og kærlighed til hinanden kan vare evigt. En af de tidlige apostle i denne uddeling, ældste Parley P. Pratt, skrev:

»Det var Joseph Smith, som lærte mig at sætte pris på de indtagende forhold mellem far og mor, ægtemand og hustru, bror og søster, søn og datter.

Det var af ham, at jeg lærte, at jeg kunne sikre mig min kære hustru for tid og al evighed; og at de ædle følelser, som vi havde for hinanden, stammede fra kilden til den guddommelige og evige kærlighed. Det var fra ham, at jeg lærte, at vi kan fremme disse følelser, og vi kan styrke og forøge disse i al evighed ...

Det var fra ham, at jeg lærte den sande ophøjethed og dimension af en Guds søn, klædt i et evigt præstedømme, som patriark og overhoved for sin familie. Det var fra ham, at jeg lærte, at det højeste udtryk for kvindelighed var at stå som dronning og præstinde for sin ægtemand ...

Jeg havde elsket før, men jeg vidste ikke hvorfor. Men nu elskede jeg – med en renhed – en intens ophøjet følelse, som kunne hæve min sjæl fra det timelige i denne usle sfære og udvide den som havet. Jeg følte, at Gud virkelig var min himmelske Fader; at Jesus var min bror, og at min kære hustru var en udødelig og evig ledsager; en venlig betjenende engel, som var givet mig som en trøst og som en krone af herlighed i al evighed. Kort sagt kunne jeg nu elske både med min ånd og med min forståelse« (*Autobiography of Parley P. Pratt,* Salt Lake City: Deseret Book Company, 1968, s. 297-298).

Vi opfylder betingelserne for disse velsignelser, når vi sammen med en ledsager tager til Herrens hus og modtager de beseglende ordinanser, som binder familieenheden

FOTO: PEGGY JELLINGHAUSEN

Vi opfylder betingelserne for disse velsignelser, når vi sammen med en ledsager tager til Herrens hus og modtager de beseglende ordinanser, som binder familieenheden sammen for evigt.

sammen på den anden side af graven. Disse velsignelser kan ikke modtages på nogen anden måde, for som Herren har fastsat: »Om du ikke adlyder min lov, kan du ikke opnå denne herlighed« (L&P 132:21), og denne herlighed er evig tilvækst (se L&P 132:19).

Men der er et andet ansvar, vi har i forbindelse med at binde vore familieenheder sammen – dette er også åbenbaret gennem profeten for denne uddeling. Jesus sagde til sine apostle: »Den, der tror på mig, han skal også gøre de gerninger, jeg gør, ja, gøre større gerninger end dem, for jeg går til Faderen« (Joh 14:12).

En af de opgaver, han har overdraget os i disse de sidste dage, er, at vi, der har modtaget ophøjelsens ordinanser, udfører ordinanserne og beseglingen for vore forfædre, som ikke har haft mulighed for at modtage evangeliet, mens de levede. Det er vores privilegium at åbne dørene til frelse for de sjæle, som måske er indespærret i mørket i åndeverdenen, således at de kan modtage evangeliets lys og blive dømt på samme måde som os. Ja, »de gerninger, jeg gør« – som tilbyder evangeliets frelsende ordinanser til andre – »skal [I] også gøre.« Hvor mange tusinder af vore slægtninge venter stadig på disse beseglende ordinanser?

Det er rimeligt at spørge: »Har jeg gjort alt i min magt som en person på denne side af sløret? Vil jeg blive en frelser for dem – mine egne forfædre?«

Uden dem kan vi ikke blive fuldkomne! Ophøjelse er et familieanliggende.

Ja, fordi han lever, skal vi også leve. Fordi han lever, kan kærligheden og sammenholdet i familien, som vi værdsætter på denne side af sløret, fortsætte ind i evighederne. Fordi han lever, kan vi få del i den herlighed, den helligste af alle – vor Fader i Himlen – har. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERE

1. Der er liv efter døden. Der er mange vidnesbyrd om Jesu Kristi opstandelse.
2. Herren har bemyndiget os til at udføre ordinanserne for vore forfædre, som ikke har haft mulighed for at modtage evangeliet, mens de levede.

EN SKAT FRA

Jenny Shaylor

Jeg hørte første gang om skatten i Australien en smuk morgen i oktober 1992. Min mand, som ikke er medlem af Kirken, vågnede og beskrev en usædvanlig drøm. Han sagde, at i hans drøm havde en person fra min familie bedt ham om tilladelse til at lade mig rejse til det kinesiske fastland for at få min families slægtsoptegnelser.

Jeg spurgte min mand, hvad hans reaktion var. Han svarede, at han ikke ønskede at blive anklaget for ikke at lade mig rejse.

Jeg var forbløffet. Jeg planlagde allerede at rejse til Hong Kong nogle måneder senere til min datters bryllup. Det slog mig, at jeg efter brylluppet kunne rejse til min families fædrene landsby i Kina, hvor vores optegnelser blev ført. På grund af min mands drøm besluttede jeg at rejse.

Jeg var begejstret, men også bange for at rejse alene ind i Kina. Men vor himmelske Fader sørgede for en løsning. En svigersøn skulle også til Hong Kong, og han tilbød at ledsage mig ind i Kina.

Den 16. december 1992 steg vi op i toget fra Hong Kong til Canton. Fra Canton tog vi et andet tog i 11 timer til Maoming, og derfra kørte vi på motorcykel med sidevogn i yderligere tre timer til landsbyen. Da vi ankom, blev min onkel overrasket over at se os, for han havde først aftenen før fået brevet, der fortalte, jeg kom. Jeg genkendte ham med det samme, for han lignede fuldstændig min far. Da vi alle var blevet præsenteret, spurgte jeg efter optegnelserne.

Min onkel tog syv bind frem, som førte min familie næsten 700 år tilbage. Ikke alene stod der datoer for fødsel og død, men optegnelserne indeholdt også en smule tekst om hver forfader. Jeg var henrykt.

Men jeg havde et alvorligt problem. Landsbyen lå så afsides, at de ikke havde indlagt vand, og da slet ikke en kopimaskine. Det ville tage måneder at kopiere optegnelserne i hånden. Da jeg udtrykte min bekymring, smilede min onkel. Han fortalte, at han havde en kopi, som jeg kunne tage med. Min svigersøn og jeg så forbløffede på hinanden. Disse mennesker er ikke rige, og det må have kostet mange penge at fremstille denne ekstra kopi.

I årevis har jeg undskyldt at gøre noget ved min slægtshistorie, fordi jeg ingen optegnelser havde. Nu er der ingen undskyldning. Denne oplevelse har overbevist mig om, at mange af mine forfædre har accepteret

KINA

evangeliet i åndeverdenen, og at det er grunden til, at der blev åbnet en mulighed for, at jeg kunne få fat i deres data – i sandhed en uvurderlig skat. □

I årevis har jeg udskudt at gøre noget ved min slægtshistorie, fordi jeg ingen optegnelser havde. Alt dette blev forandret, da en drøm åbnede vejen for, at jeg kunne besøge familien i Kina, som jeg aldrig havde mødt.

ILLUSTRERET AF DON WEILER

ESAIAS' SYN OM KRISTI FØDSEL, AF HARRY ANDERSON

ALLE PROFETERNE PROFETEREDE OM KRISTUS

D. Kelly Ogden og R. Val Johnson

Situationen var ikke ualmindelig. Mange af Herrens folk havde glemt Gud. Nogle var tilmed stolte af deres ugudelighed. Herrens reaktion var at sende en profet. Nephi, Helamans søn, talte frimodigt Guds ord og konfronterede nephiterne med deres synder og afslørede, at deres ledere var medlemmer af en hemmelig forening, der havde til formål at erhverve rigdom og magt for enhver pris (se Helaman 7).

Du ugudelige reagerede ved at ophidse folket til at gøre Nephi tavs. Men profetiens ånd var over Nephi, og tilstrækkelig mange troede på ham, således at han undgik at komme noget til.

Midt i hans forkyndelse var en central kendsgerning: Gud har altid gennem sine profeter meddelt det, hans folk skulle vide og gøre for at være lykkelige og leve i fred. I første række blandt disse budskaber var, at Guds søn ville komme til jorden for at forløse menneskeheden. Alle, som så hen til ham, ville leve.

Nephi nævnte derpå en række profeter, som havde beskrevet Frelserens komme i detaljer, og han fremhævede, at »mange profeter« igennem århundreder havde vidnet om Kristus (se Helaman 8:11-22).

Denne iagttagelse havde ikke kun Nephi gjort. Mere end 100 år tidligere sagde Abinadi til kong Noa: »Profeterede Moses ikke ... angående Messias' komme, og at Gud skulle forløse sit folk? Og alle profeterne, der har profeteret lige siden verdens begyndelse, har de ikke talt mere eller mindre om disse ting?« (Mosiah 13:33; se også Alma 34:2).

Hvis nephiterne ikke var opmærksomme på Kristi snarlige komme til

MARIAS BEBUDELSE, AF HARRY ANDERSON. ANVENDT MED TILLADELSE FRA PACIFIC PRESS PUBLISHING

jorden, var det, fordi de ikke var godt kendt med Guds ord. Åbenbaringerne i Mormons Bog er så tydelige, at nephiterne burde have kendt navnet, hvorved Messias ville være kendt på jorden, hvornår han skulle fødes, hvor han ville blive født, navnet på hans mor, mange detaljer om hans gerning på jorden, hvordan han ville lide og dø, og at hans opstandelse ville bryde dødens bånd for hele menneskeheden. Men endnu vigtigere var, at de burde have forstået, hvordan hans forsoning kunne forene dem med Gud, og hvad de måtte gøre for at modtage denne vidunderlige gave.

De samme detaljer – lige så tydelige – synes ikke at have været tilgængelige for indbyggerne i Jerusalem, i det mindste ikke mens Herren virkede der. Alligevel var der tilstrækkelig mange profetier til, at indbyggerne havde mange spor, de kunne anvende i deres søgen efter den kommende Messias. Jesus Kristus kom ikke uanmeldt til jorden. Fra Adam til Johannes Døber og fra Lehi til lamaniten Samuel har profeterne vidnet om hans komme og belært om hans forsoning.

Mange i samtiden modtog disse sandheder med glæde fordums, mens andre afviste dem som ren spekulation. Hvis vi havde været blandt dem, der blev undervist af Nephi, Helamans søn, ville vi så have kendt profetierne godt nok til at fryde os over Frelserens komme? Eller ville vi også have set forbi målet?

De følgende sider sammenfatter mange af profetierne om Messias' gerning på jorden.

D. Kelly Ogden er lektor i oldtidens hellige skrift ved Brigham Young University. R. Val Johnson er medredaktør ved International Magazines.

HOS MIN FADER, AF HARRY ANDERSON, ANVENDT MED TILLADELSE FRA PACIFIC PRESS PUBLISHING.

Profetier vedrørende Kristi gerning på jorden

Profeti	Taler/skribent	Skriftstedshenvisning
HANS FØDSEL		
• Skaberen, Jehova, vil blive født med et dødeligt legeme for at forløse menneskeheden.	Jareds bror, Esajas, Nephi, Zenos, Jakob, kong Benjamin, Abinadi, Ammon, Lamoni, Johannes Døber	Ether 3:6-16; Es 44:24; 1 Nephi 19:7-12; 2 Nephi 9:5; Mosiah 3:5; 7:27; 13:34; 15:1; Alma 19:13; L&P 93:6-11
• Han ville være Israels Gud, Faderens Enbårne i kødet.	Adam, Enok, Moses, Esajas, Nephi, Jakob, Abinadi, Alma, Johannes Døber	Moses 1:6, 33; 2:1, 26; 6:52; Es 9:5-6; 1 Nephi 11:20-21; 22:12; 2 Nephi 25:12; Jakobs Bog 4:5; Mosiah 15:2-5; Alma 5:48; L&P 93:11-14
• Hans mor vil være en jomfru, en efterkommer af kong David; hun vil være fra Nazaret; hendes navn vil være Maria.	Jakob, Moses, Esajas, Jeremias, Nephi, kong Benjamin, Alma	1 Mos 49:24; Es 7:14; 11:1; Jer 23:5-6; 33:15-16; 1 Nephi 11:13-21; Mosiah 3:8; Alma 7:10
• Tegn vil ledsage hans fødsel.	Lamaniten Samuel	Helaman 14:3-7
HANS NAVN		
• Messias vil blive kaldt »Frelse« (på hebraisk *Yeshua*; på dansk *Jesus*).	Moses, Esajas	2 Mos 15:2; Es 12:2-6
• Hans navn vil være Jesus Kristus	Adam, Enok, Noa, Jareds bror, Moses, Nephi, Jakob, kong Benjamin, Abinadi, Alma	Moses 6:52, 57; 8:23-24; Ether 3:14-16; 2 Nephi 25:19; Jakobs Bog 4:4-6; Mosiah 3:8, 17; 15:21; Alma 5:48
TIDEN FOR HANS FØDSEL		
• Jesus vil blive født i tidens midte, 600 år efter Lehi forlod Jerusalem, og 5 år efter Samuels profeti.	Adam, Enok, Moses, Lehi, Nephi, lamaniten Samuel	Moses 5:57; 6:57, 62; 7:45-46; 1 Nephi 10:4; 19:8; 2 Nephi 25:19; Helaman 14:2
STEDET FOR HANS FØDSEL		
• Kristus vil blive født nær Jerusalem i Betlehem.	Mika, Jakob, Alma	Mika 5:1; 2 Nephi 10:3; Alma 7:10

FORSONINGEN: DETALJER OM HANS VIRKE

• En budbringer/profet vil berede vejen for Messias' mission.	Esajas, Lehi, Nephi	Es 40:3; 1 Nephi 10:7-8
• Kristus vil komme ud af Egypten.	Hosea	Hos 11:1
• Han vil være barn i Nazaret.	Nephi	1 Nephi 11:13, 20
• Han vil blive døbt af budbringeren/profeten i nærheden af Betania; Helligånden vil dale ned over ham som en due.	Lehi, Nephi	1 Nephi 10:9-10; 11:27; 2 Nephi 31:4-8
• Han vil blive udsat for fristelser, sult og tørst.	Esajas, kong Benjamin, Abinadi, Alma	Es 53:3; Mosiah 3:7; 15:5; Alma 7:11
• Han vil kalde tolv apostle i den gamle verden og tolv disciple i den nye verden.	Nephi	1 Nephi 11:29, 34; 12:6-10
• Han vil forkynde godt nyt.	Esajas	Es 61:1
• Han vil tage sig af sine tilhængere som en hyrde.	Esajas, Ezekiel	Es 40:10-11; Ez 34:11-31
• Han vil være præst til evig tid på Melkisedeks vis.	Moses, David, Alma	JSO 1 Mos 14:25-31; Sl 110:1-4; Alma 13:7-9
• Han vil virke med magt og udføre mirakler.	Esajas, Nephi, Jakob, kong Benjamin, Abinadi, Alma	Es 59:16-19; 1 Nephi 11:28, 31; 2 Nephi 10:4; Mosiah 3:5-6; 15:6; Alma 5:50
• Han vil komme til Zion (Jerusalem).	Esajas	Es 59:20
• Han vil komme som en konge ridende på et æsel.	Zakarias	Zak 9:9
• Han vil være en anstødssten for sit folk, som vil afvise ham.	David, Esajas, Nephi, Jakob	Sl 118:21-22; Es 8:13-14; 53:3; 1 Nephi 11:28; 19:13; 2 Nephi 10:3-5; 25:12; Jakobs Bog 4:15
• Han vil blive forrådt af sine venner for tredive sølvmønter.	David Zakarias	Sl 41:10; Zak 11:12-13; 13:6
• Forudsigelser af hans virke.	Adam, Enok, Jakob	Moses 6:62-63; 2 Nephi 11:4

HELBREDELSEN VED BETHESDA, AF HARRY ANDERSON; ANVENDT MED TILLADELSE FRA PACIFIC PRESS PUBLISHING.

Harry Anderson

FORSONINGEN: HANS LIDELSE

• Kristus vil selv tillade, at han lider.	Esajas, Zenos, Nephi, Abinadi	Es 50:6; 53:7; 1 Nephi 19:9-12; Mosiah 15:5-6
• Han vil være uskyldig.	Esajas	Es 53:9
• Han vil lide for at sone for vore synder og for at lindre vore sygdomme; blod vil komme fra hver eneste pore.	Esajas, Jakob, kong Benjamin, Alma, Amulek, Aaron	Es 53:3-12; 2 Nephi 9:21-22; Mosiah 3:7; Alma 7:11-13; 21:9; 34:8-9
• Han vil blive dømt og fængslet.	Esajas, Nephi	Es 53:8; 1 Nephi 11:32
• Forudsigelser af hans lidelse.	Abraham, Isak, Moses, Jakob	1 Mos 22:1-14; 3 Mos 16:7-10; Jakobs Bog 4:5

FORSONINGEN: HANS KORSFÆSTELSE

• Kristus vil frivilligt dø.	Esajas, Lehi, Nephi, Abinadi	Es 53:7, 9, 12; 1 Nephi 19:9-10; 2 Nephi 2:6-7; Mosiah 15:6-7
• Han vil blive korsfæstet for og af sit eget folk.	Enok, Zenock, Neum, Lehi, Nephi, Jakob	Moses 7:47, 55; 1 Nephi 10:11; 11:32-33; 19:10; 2 Nephi 6:9; 10:3-5; 25:13
• Hans hænder og fødder vil blive gennemboret.	David, Esajas, Zakarias	Sl 22:17; Es 22:23-25; Zak 12:10; 13:6
• Han vil blive hånet og lide smerter og tørst.	David, Esajas, kong Benjamin	Sl 22:8-9; Es 50:6; Mosiah 3:7
• Han vil få eddike at drikke.	David	Sl 69:21-22
• Han vil sige nogle bestemte ord på korset.	David	Sl 22:2; 31:6
• Ingen af hans knogler vil blive knust	David	Sl 34:20-21
• Der vil blive kastet lod om hans tøj.	David	Sl 22:19
• Han vil blive begravet i et gravkammer.	Zenos, Nephi	1 Nephi 19:10; 2 Nephi 25:13
• Tegn vil ledsage hans død.	Zenos, Nephi, lamaniten Samuel	1 Nephi 12:4-6; 19:10-13; Helaman 14:20-28
• Forudsigelser om hans forsoning og død.	Adam, Eva, Enok, Abraham, Isak, Moses, Ezekiel, Nephi, Jakob, Alma, Nephi (Helamans søn)	Moses 5:4-7; 6:63-68; 1 Mos 22:1-14; 2 Mos 12; 16:12-35; 17:1-7; 29; 3 Mos 1-17; 21-23; 4 Mos 19; 21:5-9; Ez 43:18-27; 45:18-25; 1 Nephi 17:41; Jakobs Bog 4:4-5; Alma 33:18-23; Helaman 8:13-15

SKE IKKE MIN VILJE, MEN DIN, AF HARRY ANDERSON; ANVENDT MED TILLADELSE FRA PACIFIC PRESS PUBLISHING.

FORSONINGEN: HANS OPSTANDELSE

• Jesus vil opstå fra de døde efter tre dage og vise sig for vidner.	Lehi, Nephi, kong Benjamin	1 Nephi 10:11; 2 Nephi 25:13–14; 26:1; Mosiah 3:10
• Andre vil opstå, fordi han overvandt døden.	Enok, Moses, Samuel, Job, David, Esajas, Ezekiel, Hosea, Lehi, Jakob, Abinadi, Alma, Amulek, lamaniten Samuel	Moses 7:55–57, 62; 1 Sam 2:6; Job 19:25–27; Sl 16:9–10; Es 25:8; 26:19; Ez 37:12–13; Hos 13:14; 2 Nephi 2:8; 9:4–13; Mosiah 13:33–35; 15:20–24; 16:7–11; Alma 11:42–45; 33:22; 40:2–23; Helaman 14:25
• Forudsigelser om hans opstandelse.	Jonas	Jon 2:1–11; se også forudsigelser om hans død herover

FORSONINGEN, HVORFOR OG HVORDAN

• Forsoningen vil være uendelig.	Nephi, Jakob, Amulek	2 Nephi 9:7; 25:16; Alma 34:8–14
• Kristi offer vil tilfredsstille lovene om retfærdighed og barmhjertighed.	Jakob, Abinadi, Alma, Amulek	2 Nephi 9:25–26; Mosiah 15:8–9, 26–27; Alma 34:14–18; 42:13–30
• Hans forsoning vil forløse hele menneskeheden fra den fysiske død, der kom ved Adams fald.	Lehi, Jakob, Abinadi, Alma, Amulek, Aaron	2 Nephi 2:8–9; 9:4–15; Mosiah 15:7–9, 20–27; Alma 11:39–45; 12:21–25; 22:13–14; 40:23; 41:2–15
• Hans forsoning vil forløse alle fra den åndelige død, som har tro på ham, omvender sig, bliver døbt, modtager Helligånden og holder ud; således modtager de glæde og evigt liv.	Adam, Eva, Enok, Noa, Jareds bror, Esajas, Lehi, Nephi, Jakob, kong Benjamin, Abinadi, Alma, Amulek, Aaron, Johannes Døber	Moses 5:8–11; 6:51–68; 8:23–24; Matt 3:11; Ether 3:14; Es 1:16–18; 1 Nephi 10:4–6; 2 Nephi 2:3–29; 9:10–42; 31:10–21; Mosiah 3:11–21; 4:5–30; 5:6–15; 15:10–19; Alma 5:6–62; 11:36–43; 12:12–37; 22:14; 34:2–41; 42:2–28

HANS BESØG I ÅNDEVERDENEN

• Frelserens forsoning vil også virke i åndeverdenen.	Enok, Esajas, Zakarias	Moses 7:57; Es 42:6-7; 61:1; Zak 9:11

HANS BESØG HOS EN GREN AF JOSEF

• Kristus vil besøge en gren af Josefs efterkommere.	Josef, Nephi	JSO 1 Mos 50:25; 1 Nephi 12:1, 6; 2 Nephi 26:1

HANS HIMMELFART

• Jesus vil opfare til Faderen.	Enok	Moses 7:59

SE PÅ MINE HÆNDER OG FØDDER, AF HARRY ANDERSON

DRENGEN F

Eliza Tanner
FOTO: JED CLARK OG FAMILIEN ABALLAY

Ville du ikke blive lidt nervøs, hvis rektor på dit gymnasium pludselig og uventet kaldte dig ind på sit kontor?

Du ville især være nervøs, hvis du var Richard Aballay og gik på sidste år i et katolsk gymnasium i New York City. Richard havde i fjernsynet set reklamer om mormonkirken, havde kontaktet missionærerne og var ble-

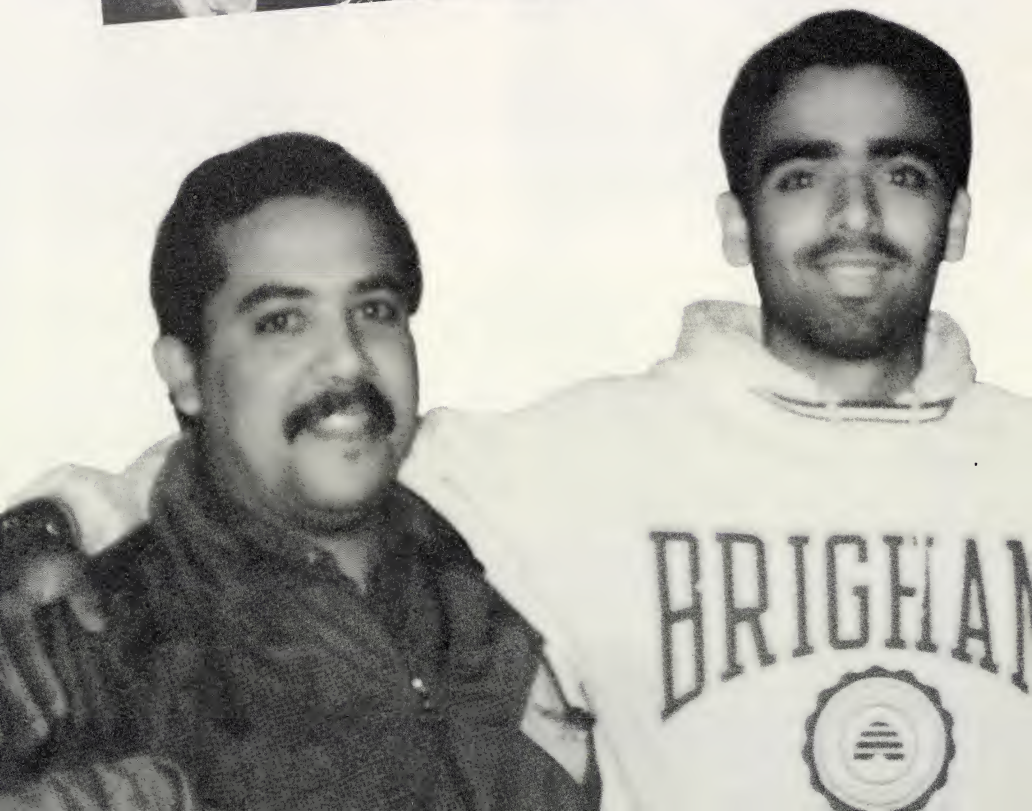

RA BRONX

vet døbt. Men han havde stadig ikke sagt noget om sin dåb til nogen i denne skole, hvor drenge forbereder sig på at blive katolske præster.

»Hvordan klarer du dig?« spurgte rektor høfligt denne skæbnesvangre dag sidst i oktober.

»Fint,« svarede Richard forsigtigt.

Derpå kastede rektor sig lige ud i sit virkelige spørgsmål. »Er du tilknyttet nogen anden kirke?«

»Ja.«

»Hvilken?«

»Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.«

»Hvorfor?«

»Jeg har lært Frelseren bedre at kende i denne kirke. Jeg ved, at denne kirke gør mere for mig. Det er Guds kirke.«

Mens rektor begyndte at belære og advare Richard om, at medlemskab af en anden kirke var årsag til bortvisning, tænkte Richard over, hvor let det ville være at sige, at det var noget, han havde fundet på. Så kunne han færdiggøre gymnasiet i fred.

»Men det kunne jeg ikke gøre,« sagde Richard senere. »Man kan ikke fornægte sandheden, når man har det.«

Den næste dag var det officielt: Richard måtte forlade skolen.

Den følgende uge var forfærdelig, fortalte Richard, men gennem megen bøn var hans familie i stand til at få ham ind på en anden god skole.

»Den oplevelse lærte mig,« fortæller Richard, »at Herren aldrig vil svigte mig.« Oplevelsen gav faktisk Richard mulighed for at fortælle flere om evangeliet, fordi hans klassekammerater ønskede at vide, hvorfor han ville forlade skolen på grund af sin tro.

At blive bortvist fra skolen er ikke den eneste udfordring Richard har mødt. Han er vokset op i Bronx – en

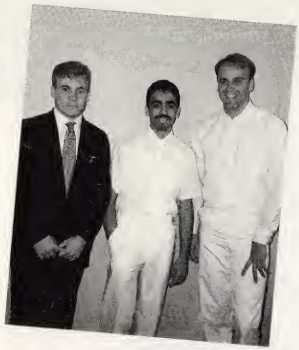

Øverst til venstre: **Richard deltager i et roadshow i sit ward i Bronx i New York.** ***Til venstre:*** **Sammen med sin far og mor.** ***Herover:*** **Hans dåb.**

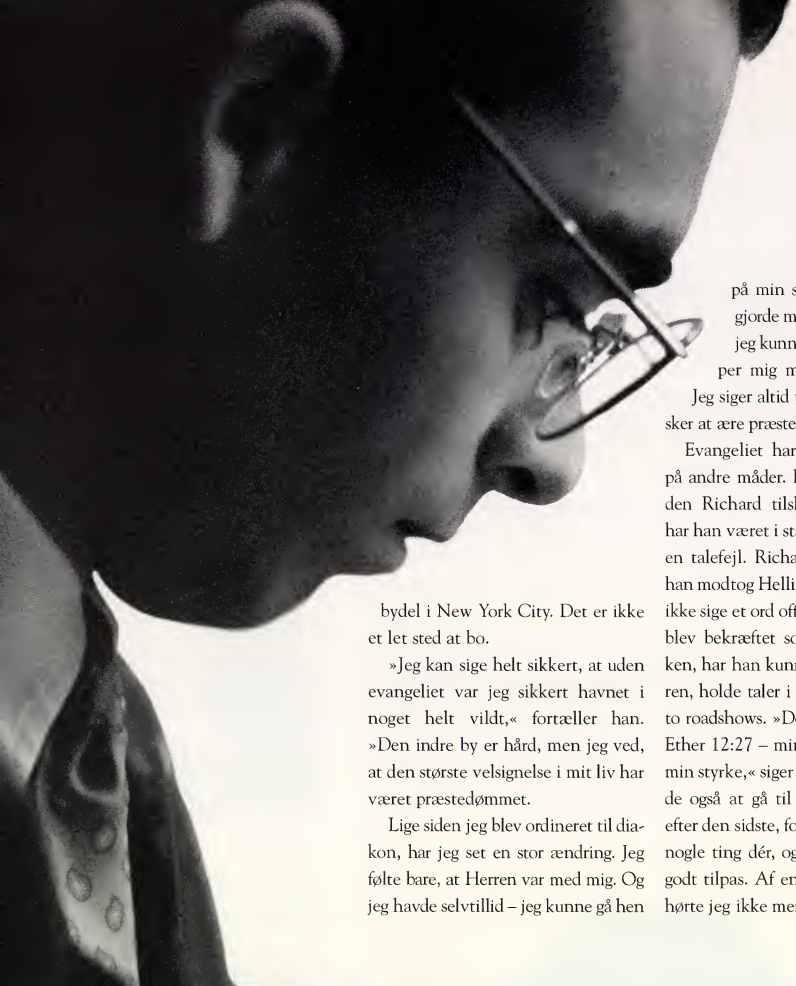

bydel i New York City. Det er ikke et let sted at bo.

»Jeg kan sige helt sikkert, at uden evangeliet var jeg sikkert havnet i noget helt vildt,« fortæller han. »Den indre by er hård, men jeg ved, at den største velsignelse i mit liv har været præstedømmet.

Lige siden jeg blev ordineret til diakon, har jeg set en stor ændring. Jeg følte bare, at Herren var med mig. Og jeg havde selvtillid – jeg kunne gå hen på min skole, hvor de unge gjorde meget forfærdeligt, og jeg kunne sige nej. Det hjælper mig med at forblive ren. Jeg siger altid til mig selv: 'Jeg ønsker at ære præstedømmet.'«

Evangeliet har også hjulpet ham på andre måder. En af dem er, at siden Richard tilsluttede sig Kirken, har han været i stand til at overvinde en talefejl. Richard fortæller, at før han modtog Helligånden, »kunne jeg ikke sige et ord offentligt.« Siden han blev bekræftet som medlem af Kirken, har han kunnet velsigne nadveren, holde taler i Kirken og deltage i to roadshows. »Det er, som der står i Ether 12:27 – min svaghed er blevet min styrke,« siger han. Richard plejede også at gå til mange fester, men efter den sidste, fortæller han: »Jeg så nogle ting dér, og jeg følte mig ikke godt tilpas. Af en eller anden grund hørte jeg ikke mere til dér.«

Han forlod festen og lovede sig selv at deltage mere i tjenesteprojekter, skolearbejde, studere skrifterne og lytte til god musik – og ikke at se for meget fjernsyn.

»Det var svært,« fortæller han. »Jeg ønskede at følge med i det, der skete udenfor. Jeg ønskede ikke at isolere mig fra andre. Men jeg følte, at hvis jeg skulle på mission, og hvis jeg skulle giftes i templet, og hvis jeg skulle modtage kaldelser, så måtte jeg være værdig.«

Mange af hans venner synes, det er en mærkelig vej at følge. De synes også, det er mærkeligt, at han besluttede at modtage en kaldelse som fuldtidsmissionær i missionen i Asunción i Paraguay. Og Richard er enig med dem.

»Som jeg ser på det, er livsstilen, man følger som Kristi discipel – som medlem af Kirken – mærkelig for resten af verden. Gud arbejder eller tænker ikke på samme måde, som mennesker gør, og han ønsker ikke, at vi skal opføre os og tænke, som resten af verden gør. Så fordi Herren arbejder på måder, der virker mærkelige for verden, synes vi også at være et mærkeligt og underligt folk. Men jeg er stolt af at være mærkelig! Jeg mener ikke, der er noget mærkeligt ved det.

Faktisk synes jeg nu, hvor jeg er på den anden side, at den livsstil, som andre mennesker har, er mærkelig. Jeg kunne tænke mig at forandre deres måde at leve på til én, som jeg ved vil være bedre for dem – og som vil føre dem til Kristus.«

Apostlen Paulus indbød alle til ikke længere at være »fremmede og udlændinge,« men i stedet at være »de helliges medborgere« (Ef 2:19). Richard Aballay viderebringer den samme invitation til denne verdens fremmede. Ved at gøre dette er drengen fra Bronx blevet en mand.

Til venstre: **På Missionærernes Trænings Center i Provo i Utah forbereder Richard sig til sin mission i Paraguay.** ***Herover:*** **Sammen med sin kammerat på MTC, Ricardo Benjamin Morales.** ***Herunder:*** **Sammen med sin gruppe på MTC i Provo.**

ILLUSTRERET AF ROGER MOTZKUS

FORSTÅELSENS ØJEBLIK

Mary Morrill

En dag, da vores søn Andrew var fire år, bad jeg ham om at sidde på en køkkenstol og tale med mig, mens jeg forberedte frokosten. Mens han sad ved siden af mig, fortalte jeg ham om Joseph Smiths første åbenbaring. Han lyttede opmærksomt. Den næste dag, da jeg skulle til at smøre mad til frokost, kravlede han selv op på stolen og sagde: »Mor, fortæl mig igen om Joseph Smith.« Denne gang fortalte jeg lidt mere udførligt end dagen før, og det føltes næsten, som om jeg bar mit vidnesbyrd for ham. Næste dag skete det samme. Det fortsatte indtil lørdag.

Den søndag spurgte hans lærer mig efter kirke: »Hvad har du gjort ved Andrew?«

»Hvad mener du?« svarede jeg. »Opførte han sig ikke pænt i klassen i dag?«

Tårerne begyndte at løbe ned af hendes kind, da hun fortalte mig, hvordan han i klassen havde genfortalt beretningen om den første åbenbaring – med større indlevelse og mere detaljeret end hun troede muligt hos en så lille dreng. Hans vidnesbyrd havde bevæget hende til tårer, og hun havde sørget for, at han kunne fortælle historien i Primary næste søndag. »Vær rar ikke at hjælpe ham med at forberede sig,« bad hun. »Jeg ønsker, han skal fortælle Joseph Smiths beretning, præcis som han gjorde det i klassen i dag.«

Da Andrew blev teenager, spurgte jeg ham, om han virkelig vidste, at Joseph Smith var en profet. Han så underligt på mig og sagde: »Åh, mor, det ved du, jeg gør.« Da jeg spurgte ham, hvornår han havde modtaget et vidnesbyrd om det, trak han på skuldrene. »Det ved jeg ikke,« sagde han eftertænksomt. »Jeg vil tro, jeg altid har vidst det.«

Når jeg ser tilbage, tror jeg, at han fik sit vidnesbyrd som barn, da han sad på en stol i vores køkken. På disse få kostelige øjeblikke, mens mit vidnesbyrd brændte i mit indre, tror jeg, at han også må have følt Åndens varme.

Måske kommer vores bedste muligheder for at undervise vore børn i sådanne små øjeblikke. Vi kan aldrig fuldt ud måle virkningen, men lagt sammen kan de få en stor virkning på dem, vi elsker. □

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

143. ÅRGANG · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · APRIL 1994

HISTORIER FRA MORMONS BOG

Zoramiterne og Rameumptom

Zoramiterne havde engang tilhørt Guds kirke, men var blevet ugudelige og tilbad afguder.
(Alma 31:1, 8-10).

Nephiterne ønskede ikke, at zoramiterne sluttede sig til lamaniterne, så Alma tog missionærer med sig for at forkynde Guds ord for zoramiterne.
(Alma 31:4-7).

Missionærerne var forbløffet og chokeret over den måde, zoramiterne dyrkede Gud i deres kirker, som blev kaldt synagoger.
(Alma 31:12).

ILLUSTRERET AF JERRY THOMPSON

De havde bygget en høj platform midt i kirken, som de kaldte Rameumptom. Der var kun plads til, at en person kunne stå på den.
(Alma 31:13, 21).

Zoramiterne skiftedes til at stå der, rakte armene mod himlen og råbte en fastlagt bøn.
(Alma 31:14, 20).

I denne bøn sagde zoramiterne, at Gud kun var en ånd uden legeme, og at der ikke ville være en Kristus. (Alma 31:15-16).

De troede, at Gud kun havde udvalgt dem til at blive frelst i Himlen; de takkede for at være hans udvalgte folk. (Alma 31:17-18).

Når alle zoramiterne havde bedt, gik de hjem og talte ikke om deres Gud og bad heller ikke i en hel uge. (Alma 31:23).

De velhavende zoramiter elskede guld og sølv, og de pralede med deres timelige rigdomme. Alma blev meget ked af at se, hvor ugudelige de var. (Alma 31:24-25).

Alma bad om, at hans missionærer og han selv måtte få styrke, trøst og hjælp i deres arbejde. (Alma 31:26, 32-33).

Da Alma havde bedt om at måtte være i stand til at bringe zoramiterne tilbage til sandheden, blev Alma og de andre missionærer fyldt med Helligånden. (Alma 31:34-36).

Missionærerne gik ud hver for sig for at forkynde. Gud velsignede dem med mad, drikke og tøj og med styrke i deres arbejde.
(Alma 31:37-38; 32:1).

De fattige zoramiter måtte ikke komme ind i kirkerne for at tilbede Gud. De begyndte at lytte til missionærerne.
(Alma 32:2-3).

Mange kom for at spørge Alma, hvad de skulle gøre. Alma fortalte dem, at de ikke behøvede være inde i en kirke for at bede til eller tilbede Gud.
(Alma 32:4-5, 9-11).

Alma lærte dem at have tro på Gud. Derefter fortalte Amulek dem om Jesus Kristus og om Guds plan for alle mennesker.
(Alma 32:17-21); 34:1, 8-9).

Missionærerne rejste, og de zoramiter, som troede, blev smidt ud af deres by. De rejste derfra for at bo i Jershons land.
(Alma 35:1-2, 6).

Selv om de ugudelige zoramiter truede Ammons folk, som boede i Jershon, gav Ammons folk de retfærdige zoramiter mad, tøj og land.
(Alma 35:8-9).

ÆLDSTE SAM K. SHIMABUKURO

Fra et interview med ældste Sam K. Shimabukuro fra De Halvfjerds, af Jan Pinborough

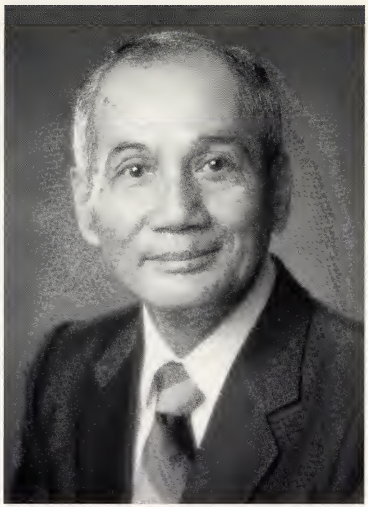

Jeg er født i landsbyen Waipahu på Hawaii. Min far arbejdede i en ananasplantage der. Mine forældre kom fra Okinawa, der tilhørte Japan, og jeg blev opdraget i buddhistiske omgivelser. Men selv om jeg aldrig havde været i en kristen kirke, blev jeg altid tiltrukket af julen. Jeg syntes, det var en vidunderlig tid, og julen førte mig til kristendommen.

Da jeg var meget lille, flyttede min familie til Honolulu. Jeg mistede tidligt begge mine forældre. Min mor døde, da jeg var 18 måneder gammel, og senere, da jeg var teenager, døde min far.

Min første kontakt med Kirken kom, da jeg var 15 år gammel og boede hos min storebror. En søndag aften sad jeg og lyttede til min transportable radio, da jeg hørte de vidunderlige toner fra et kor, som sang et korstykke fra *Tannhäuser*, af Richard Wagner. Det var en sang, som jeg havde lært i et skolekor, men kvaliteten af denne fremførelse var væsentlig bedre. Jeg spekulerede på, hvilket kor der mon sang dette korstykke. Da jeg hørte, at det var Mormon Tabernakelkoret, ætsede ordet *mormon* sig ind i mit sind. Jeg fandt senere ud af, at oplæseren ved denne radioudsendelse var ældste Richard L. Evans fra De Tolv Apostles Kvorum.

I løbet af sommeren havde jeg forskellige småjob for at tjene penge. Den sommer arbejdede jeg på en tankstation. En mand, som også arbejdede der, var medlem af Kirken, og han inviterede mig med til GUF. I begyndelsen tøvede jeg lidt, men han blev ved, og til sidst gav jeg efter. Varmen og venligheden hos medlemmer og missionærer imponerede mig, men igen var det musikken, der

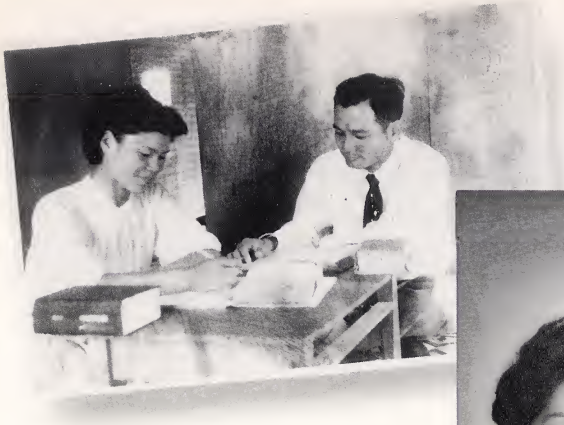

påvirkede mig mest. Deres salmer lød anderledes end alt andet, jeg havde hørt.

Da jeg begyndte at læse i Mormons Bog, virkede den mærkelig på mig. Det eneste navn i bogen, jeg kendte var navnet på en af Nephis brødre – Sam! Det hed jeg også! Men der var en kraft ved Mormons Bog, som tiltrak mig. Jeg kunne mærke, at hvis jeg blev medlem af Kirken, ville mit liv få større mening.

Da jeg fortalte min storebror, at jeg gerne ville døbes, sagde han: »Udmærket, men hvis du bliver medlem, skal du være medlem hele livet. Du må forpligte dig og være loyal.« Jeg blev døbt, da jeg var 16 år.

Da jeg forlod skolen, var jeg i militæret, og jeg fik lejlighed til at komme til et interview med ældste Harold B. Lee, som på det tidspunkt var apostel, og som senere blev Kirkens præsident. Det var en meget dyrebar tid for mig. I en time vejledte han mig om at tage på mission, om at tage til Herrens hus og om at opretholde Kirkens ledere. De samme råd gælder for ethvert medlem af Kirken.

Jeg glemte aldrig ældste Lees råd. Jeg kom til Salt Lake City i Utah på orlov og besøgte templet. Efter militæret tog jeg på college, hvor jeg sparede sammen til en mission. På min mission var jeg med til at åbne Okinawa, hvor min far kom fra, for missionering. Senere har jeg som præsident for templet i Tokyo fået den vidunderlige velsignelse at se mange af de japanske hellige modtage deres tempelbegavelse. At se glæden i ansigtet hos dem, der blev beseglet, var en stor velsignelse.

Drenge og piger, forbered jer på at tage til Herrens hus. At tage til templet vil være det største, I kan præ-

Herover til venstre: **Ældste Shimabukuro og søster Haruko Asato i en missionærsamtale, juli 1956.** ***Herover:*** **Sammen med sin hustru, Amy, og datter, Phyllis; ca. 1962.**

Herover til venstre: Sam som 16-årig i Honolulu, Hawaii. *Herover:* Sammen med ældste William Simmons ved en dåb i 1957. *Til venstre:* Som 29-årig sammen med ældste LeRoy Anderson på Okinawa.

stere i jeres liv på jorden. I templet kan I føle Herrens tilstedeværelse og vide, at han er der. I kan knæle ved alteret og indgå hellige pagter. Herren vil altid holde sin del af disse pagter. Når I holder jeres del af dem, vil I modtage de største velsignelser – evigt liv og ophøjelse.

I kan allerede begynde nu på at forberede jer åndeligt, mentalt og fysisk ved at holde befalingerne, ved at være rene i sind og i legemet og ved at være trofaste og loyale over for vor himmelske Fader. Hvis I vil gøre dette, vil I blive ført frem mod templets hellige pagter. Så vil I have fred og være lykkelige, uanset hvilke prøvelser og vanskeligheder I kommer ud for.

I kan også lære at søge efter jeres slægt, så jeres forfædre kan få de samme tempelvelsignelser. Vi vil møde dem en dag og kende dem som vore slægtninge. Alle mennesker i hele verden vil en dag få det samme privilegium. Herren har mange vidunderlige velsignelser, der venter på os, hvis vi blot vil benytte os af dem. □

»HOLD GUDS BEFALINGER«

Judy Edwards

»Velsignet er den, som holder mine bud« (L&P 58:2).

Hold Guds befalinger. Hold Guds befalinger,
thi det giver tryghed, thi det giver fred.
Han vil velsigne dig. Han vil velsigne dig.
Herrens profet har sagt: Hold Guds befalinger,
thi det giver tryghed og fred.
(Salmer og Sange, nr. 197).

I juli 1972 blev Harold B. Lee Kirkens 11. præsident. En time efter bekendtgørelsen herom mødtes han med journalister fra aviser og fjernsyn. En af dem spurgte ham, om han havde et budskab til Kirkens medlemmer.

Præsident Lee sagde: »Kirkens sikkerhed ligger i, at medlemmerne holder befalingerne. Der er intet mere vigtigt, jeg kan sige. Når de holder befalingerne, vil der komme velsignelser.«

Barbara A. McConochie, et medlem af Kirken, blev så imponeret over hans ord, at hun skrev sangen »Hold Guds befalinger« (herover) til primarybørn. Teksten fortæller os om to velsignelser, der kommer ved at holde befalingerne: »Thi det giver tryghed og fred.«

Søster McConochie fortæller: »At holde befalingerne er det anker, der sikrer os midt i stormen. Virkelig fred vil kun komme til den enkelte, til familien eller landet, når vi lærer at adlyde vor himmelske Faders love.«

Et anker er en tung genstand, som sømænd bruger på skibe. De sænker ankeret i en kæde til havbunden, og det forhindrer skibet i at drive. Selv i stormvejr, når bølger og vind puffer til skibet, holder ankeret skibet, hvor det bør være.

Vi kan ligesom sømænd sænke vores anker, når vi bruger befalingerne til at holde os i sikkerhed. Befalinger hjælper os ligesom ankre med at forblive trygge og på det rette sted. Selv når vi føler os smidt omkring af fristelser eller af andres uvenlige ord eller handlinger, kan befalinger hjælpe os med at forblive stabile og sikre. Når vi holder befalingerne, ved vi i vores hjerte, at vi gør det rette, og at det i den sidste ende vil gå godt. I det er der tryghed og fred.

Instruktioner

Farvelæg billedet af de befalinger, som du holder. I de tomme »bobler« kan du tegne, farvelægge og skrive titel under billeder af flere befalinger, som du holder (bede hver dag, gå i kirke, betale tiende, elske min næste, følge profeten, holde visdomsordet, tilgive andre osv.).

Forslag til fællestid

1. *Tag kopier af side 9 og få børnene til at tegne mindst et billede i en tom boble. Tal derefter om, hvordan de ekstra befalinger, som de har valgt at tegne, hjælper dem med at opnå fred. Få dem til at lægge det fuldt farvelagte billede i deres Fredsbog (se Fællestid, forslag nr. 3, Børnestjernen, februar 1994, s. 10).*
2. *Sammenlign overholdelse af befalingerne med at adlyde lyssignaler. Fremstil et trafiklys af papir eller bed en leder om at forestille en politimand, der dirigerer trafikken. Del børnene ind i grupper og få dem til at gå rundt i lokalet, således som de får besked på. Fortæl, at når de adlyder signalerne, er der ingen sammenstød. Hvis de på samme måde overholder befalingerne, vil de have tryghed og fred.*
3. *Bed et barn eller en voksen om at fortælle om en oplevelse, hvor de blev velsignet med fred på grund af, at de holdt en eller flere befalinger.*
4. *Få børnene til hver især at fremstille en »Hold Guds befalinger«-papirkæde, som de kan hænge op i deres hjem. Et nyt led i kæden kan tilføjes, hver gang de holder en befaling. Hvert led kan påføres billeder for de mindre børn eller skriftstedshenvisninger til de ældre.* □

ILLUSTRERET AF JULIE YOUNG

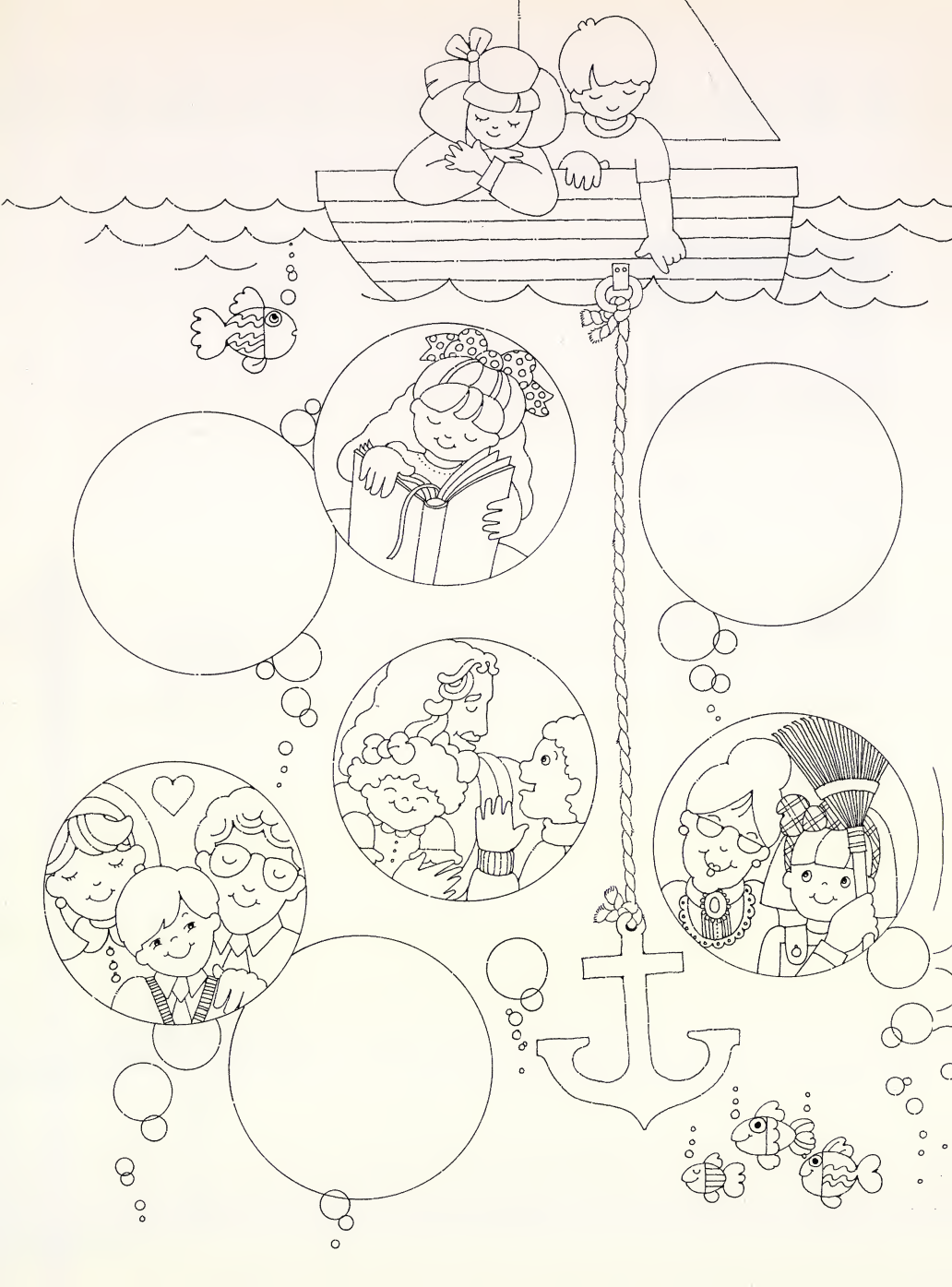

FRA MEXICO MED

Øverst: **Templet i San Diego, Californien.** ***Herover:*** **Susana Elisabeth Cardenas Vargas hjælper præsident Hinckley og præsident Monson med at lægge mørtel på hjørnestenen ved indvielsesceremonien.** ***Til højre:*** **Børn fra Mexico fremviser det tæppe, de har fremstillet til templets hjørnestens-ceremoni.**

Da planerne for indvielsen af templet i San Diego, Californien, blev lagt, ønskede børn fra Mexico, som boede i tempeldistriktet, at deltage og at vise deres kærlighed til Herrens hus. Det store spørgsmål var: Hvordan?

Templets indvielseskomité kom med to forslag – en plakat og et billedtæppe – som kunne bidrage til, at børnene følte, at det var deres tempel. Primarybørnene fik en plakat med et smukt billede af templet i San Diego. Under billedet skrev børnene deres mål i forbindelse med at forberede sig til indvielsen. Angela Pedroza, som bor i Ensenada i Mexico, blev begejstret og nedskrev sine mål: Bede dagligt, begynde at læse Mormons Bog, ære sine forældre og tage venner med for at se templet. Ved at nedskrive disse mål på plakaten fik Angela og mange andre børn hjælp til at huske templets betydning, og hvad de kunne gøre for at forberede sig på at tage til Herrens hus.

Børnene fik også en særlig mulighed for at fremstille et billedtæppe, der skulle anvendes ved templets hjørnestens-ceremoni. De deltog først i en tegnekonkurrence om tæppets udseende. Ud fra vinderforslagene blev der fremstillet et smukt tæppe med seks farverige felter. Hvert barn fik lov til at sy nogle sting på en del af tæppet. Det færdige håndarbejde blev udstillet ved templet under hjørnestens-ceremonien.

Mange af børnene var i stand til at rejse til San Diego til ceremonien. Susana Elisabeth Cardenas Vargas blev valgt til at repræsentere de mexicanske hellige, da hun lagde noget mørtel på hjørnestenen ved ceremonien.

Den seksårige Abrahán Ruelas fra Mexicali i Mexico var mellem de

KÆRLIG HILSEN

børn, som kom til ceremonien. Da han så englen Moroni på templet, genkendte han det som det, han havde været med til at sy på tæppet. »Jeg troede, at templet var i himlen, og at jeg var i himlen,« siger Abrahán. Da generalautoriteterne modtog tæppet, »var jeg meget lykkelig og stolt, og jeg begyndte at græde.« Børnene var især glade for at se generalautoriteter stå på tæppet under ceremonien.

Abraháns søster, Carolina Ruelas på 11 år, var med til at sy den del af tæppet, der forestiller kuglen, som englen Moroni står på. Hun ser frem til at vende tilbage til templet for at udføre dåb for de døde og for at blive gift – og for at se tæppet udstillet.

Børnene vil aldrig glemme deres oplevelse med at fremstille et tæppe til indvielsen af templet i San Diego. Tæppet hænger nu i børnenes afdeling inde i templet, hvor mange vil se deres kærlighedsgave. □

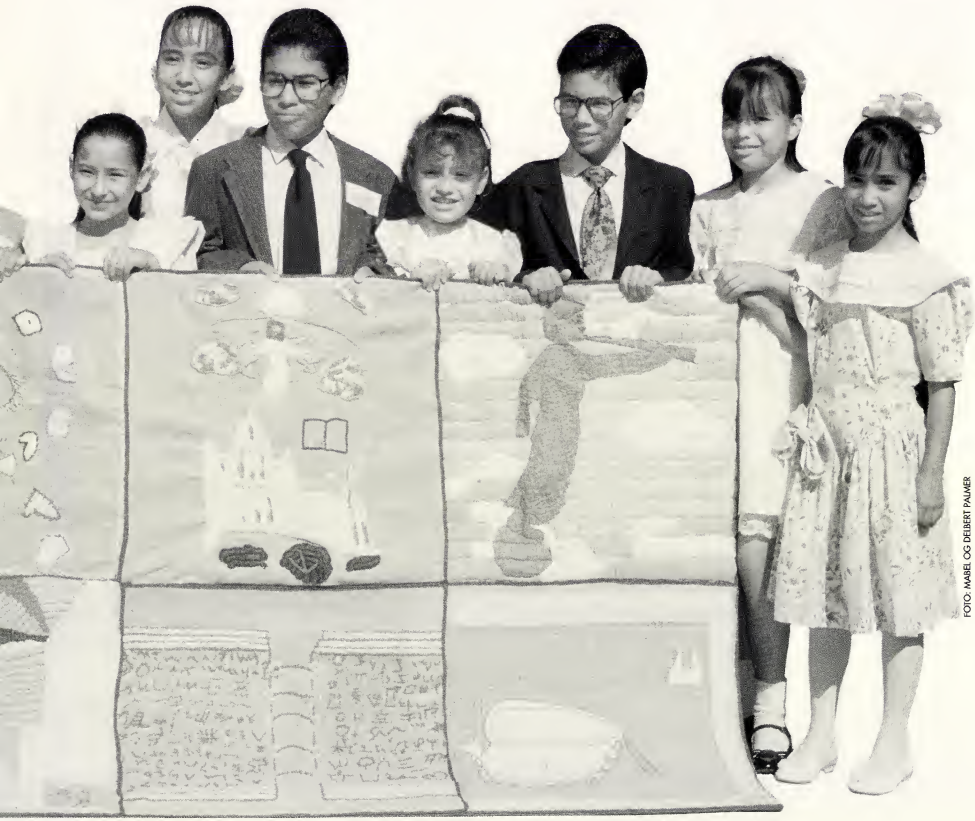

FOTO: MABEL OG DEBERT PALMER

PETERS PÅSKEBUDSKAB

Gayle Ellis

Forberedelserne stod på overalt! Peters tredje klasse forberedte en påskefest, hans Primary skulle synge sammen med wardskoret påskesøndag, og hans mor havde travlt med at forberede alt til familien, der kom på besøg i påsken. Hans venner havde alle travlt og så ivrigt frem til påskeferien.

Men Peter havde det svært. Han var ikke glad for slik og gæster, for hans bedstefar var meget syg. Han var så syg, at mor og far havde fortalt Peter og hans brødre og søster, at bedstefar snart ville tage tilbage og bo hos vor himmelske Fader.

Peter var sikker på, at det var en forfærdelig fejltagelse! Læger vidste ikke altid alting. Bedstefar var stærk og god, og alle elskede ham. Han kunne ikke være ved at dø!

Peter bad og bad. »Kære himmelske Fader, vil du ikke lade være med at tage bedstefar hjem til dig,« bad han. Han vidste, at han burde sige: »Din vilje ske,« men det var alt for svært at sige. *Hvis jeg nu siger det højt,* tænkte Peter, *så betyder det måske, at jeg giver op.*

Peter tænkte over, hvor tomt det ville være uden bedstefar. Han tænkte på, hvordan bedstemor ville have det uden bedstefar ved sin side. Og han vidste, at hele hans familie ville savne deres vidunderlige bedstefar. Nogle gange fangede Peter sig selv i at lege og have det sjovt sammen med vennerne. Så ville han standse op og spekulere på, hvordan han kunne lege og grine og lave sjov, når bedstefar var så syg.

Den uge til familieaften fortalte Peters storebror, Thomas, beretningen om Frelserens død og om den glæde, Maria Magdalene følte, da han fandt ud af, at han var opstået. Derefter forklarede Thomas, at selv om døden vil adskille familiens medlemmer, ville de en dag være sammen igen på grund af Jesus. Han talte også om den store betydning af at tage til templet og modtage dets velsignelser. Thomas sluttede sit indlæg med at sige, at alle mennesker bringer den kærlighed og de følelser med sig, som de føler, når de dør. Bedstefar ville stadig elske alle i sin familie lige så meget som altid, selv om de var adskilt. Familien er stadig familien – bedstefædre er stadig bedstefædre!

Peter havde det meget bedre omkring bedstefars sygdom efter det indlæg. Men så begyndte han at tænke på, om det ville gøre ondt på bedstefar, når hans ånd forlod hans syge krop. Bedstefar led allerede så meget, at Peter ikke kunne holde den tanke ud. Mor foreslog, at han snakkede med bedstefar om det. Hun sagde, at bedstefar allerede levede så nær ved vor himmelske Fader, og at han kunne forklare sine følelser for Peter.

Ganske rigtigt, da Peter forklarede bedstefar om sin bekymring, forklarede han det..

»Peter, kan du huske den dag, hvor jeg tog dig til Zoologisk Have sidste år?«

»Ja. Vi blev der så længe og havde det så sjovt, at jeg faldt i søvn i bilen på vej hjem.«

»Det er rigtigt. Du ved ikke, at da vi kom hjem, tog jeg dig op og lagde dig forsigtigt i din seng. Den næste morgen blev du overrasket over, hvor du var. Du vidste, at du var et andet sted, da du faldt i søvn. Du vidste ikke, hvordan du var kommet i din seng, men du vidste, at nogen, som elskede dig, havde lagt dig der. Sådan tror jeg også, at det vil være. Måske vil jeg falde i søvn, og når jeg vågner, vil min ånd være et andet sted. Det vil

ILLUSTRERET AF TAIA MORLEY

ikke gøre ondt mere eller være ubehageligt, og jeg vil vide, at det var én, som elsker mig, der havde ført mig derhen.«

Peter kunne mærke bedstefars arm omkring sig, mens de snakkede, og det hjalp ham med at forstå, at bedstefar ikke var bange. Og da Peter lukkede bedstefars dør bag sig, kunne han fornemme en ærbødig begejstring for de evige ting, som bedstefar ville opleve.

Den næste søndag var påske. Til nadvermødet lyttede Peter omhyggeligt til alt. Jesu bøn: »Din vilje ske,« korset, tornene, gravkammeret og Maria Magdalenes glæde – det hele betød meget mere for ham den dag.

Jesus havde klaret alt det, han havde gennemgået, fordi han elskede Peter og bedstefar og alle andre i hele verden. Hvis Jesus ikke havde sonet i Getsemane og var død for alle Guds børn, ville der ikke være håb om nogensinde at se bedstefar igen, når han døde. Men på grund af Jesus er der håb om, at hvert eneste lille barn og hver eneste bedstefar kan være sammen igen.

Mens Peter lyttede til den første linie i nadversalmen, »Gud elsked' os, vor Fader stor, så at hans Søn blev sendt til jord,«* blev hans hjerte fyldt med glæde. *Sådan er det!* tænkte han. *Det er påskens glade budskab!* □

* *Salmer og Sange*, nr. 111.

NADVERBOG

Christine Branch

INSTRUKTIONER: Tag forsigtigt denne side ud af bladet. Klip langs den yderste ubrudte sorte linie. (Valgfrit: Gør følgende for at gøre bogen mere slidstærk: Læg klart, selvklæbende plastic hen over siden på dette tidspunkt). Fold bogen på midten langs den stiplede linie, således at side 1 er på ydersiden. Fold igen bogen, således at side 1 er øverst. Klip langs den stiplede linie. Åbn bogen i midten og anbring hæfteklammer i folden i nærheden af toppen og bunden.

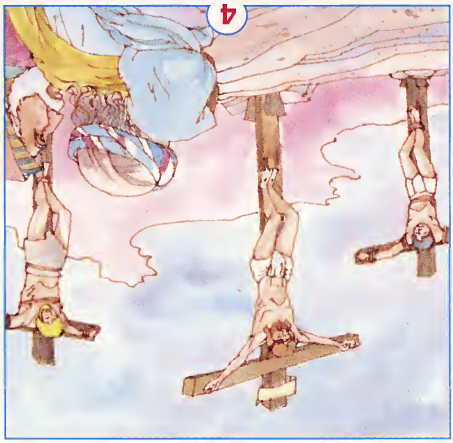

N A D V E R E N

»Og dersom I altid ihukommer mig, skal I have min Ånd hos jer« (3 Nephi 18:11).

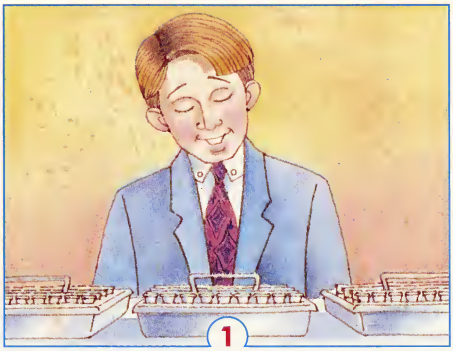

ILLUSTRERET AF ROBYN S. OFFICER

3

9

2

7

HUSK FRELSEREN GENNEM NADVEREN

ILLUSTRERET AF LONNIE CLARKE

Mens præsterne og de skriftkloge lagde planer om at slå Jesus ihjel, samlede han sine disciple for sidste gang. Getsemane – og derefter Golgata – lå kun få timer ude i fremtiden. Snart ville hans tilhængere være overladt til at møde en verden, der var fjendtlig over for deres tro. De ville blive konfronteret med udfordringen om at bevare deres tro uden hans daglige tilstedeværelse til at styrke dem. Som årene gik, ville de blive nødt til at huske, at Frelseren havde givet sit liv for dem. De ville blive nødt til at mindes og holde Herrens bud, således at de kunne leve med ham i al evighed.

Til dem, der var samlet ved den sidste nadver – og til alle, som senere ville kalde sig for hans disciple – gav Frelseren en gave. Den gave er nadveren, og den er en ugentlig påmindelse om Frelserens lærdomme og forsoningen. Gennem nadveren kan vi have Herrens Ånd hos os i denne ensomme tid, hvor han ikke er hos os på jorden.

VI KAN ALTID HAVE HANS ÅND HOS OS

Brødet og vandet minder os om Frelserens kød og blod, som han ofrede for at sone for vore synder. Ved at spise og drikke disse symboler opfordres vi til at mindes hans kærlighed og lidelser for os. Vi får lejlighed til at fornye de hellige løfter, vi indgik ved dåben. Vi kan påny indgå pagt om at påtage os Jesu Kristi navn og om at ære det navn ved at identificere os med ham, hans navn, hans kirke og hans lærdomme samt ved at efterleve hans evangelium.

Mens vi således inviterer Frelseren til at komme ind i vore tanker og i vores hjerte, kan vi genopleve den åndelige renselse, vi mærkede ved dåben. Ligesom børn, der begynder hver ny dag med ny begejstring, kan vi også begynde hver uge utynget af vore synder og fejltrin. Vi kan også modtage den lovede velsignelse om altid at have Helligånden med os. En kvinde, som ikke kom i Kirken i en række år, længtes efter at føle sig nærmere Frelseren. Men det var ikke, før hun kom tilbage til Kirken, at hun mærkede glæden og freden, når hun modtog nadveren. Da blev løftet virkeligt for hende.

• *Hvordan kan nadveren hjælpe os med at overvinde vore synder og komme Herren nærmere?*

VI KAN FORBEREDE OS TIL AT MODTAGE NADVEREN MED OMTANKE

Det er vigtigt, at vi forbereder os til nadveren. Det betyder ikke, at vi skal være fuldkomne, før vi modtager nadveren, men vi skal gøre det bedste, vi kan, for at vores hjerte og vore handlinger er i orden. Det kan vi gøre ved at omvende os fra vore synder, således at vi værdigt kan modtage nadveren. Og mens nadveren bliver delt rundt, kan vi overveje vore dåbspagter og måske læse en passage i skriften som Mosiah 18:8-11. Når vi overvejer Frelserens forsoning for os, kan vi være opmærksomme på måder, hvorpå vi kan forbedre os og atter forpligte os til at tjene ham.

En ung mor læser hver søndag en passage fra skriften om Frelseren for sine børn. Hun fortæller dem om en personlig egenskab, som de kan efterligne. Derpå opmuntrer hun sine børn til under nadveren at tænke på Jesus og den egenskab, som de håber at udvikle hos sig selv.

• *Hvordan kan du forberede dig på at modtage nadveren med større omtanke?*

Synd & lidelser

Ældste Dallin H. Oaks
De Tolv Apostles Kvorum

Det bekymrer os, at nogle mennesker har en meget afslappet holdning til synd. Nogle unge siger: »Jeg gør det, jeg har lyst til nu, og så vil jeg hurtigt omvende mig og tage på mission (eller blive gift i templet), og så vil alt være i orden.«

De unge er ikke de eneste, som har en afslappet holdning til synd. Vi har mødt modne medlemmer af Kirken, som bevidst og overlagt begår alvorlige overtrædelser, idet de stoler på deres formodede evne til hurtigt at omvende sig og være »så god som ny.« Sådanne personer ønsker den nuværende behagelighed eller glæde ved synd og de fremtidige konsekvenser af retskaffenhed – i den rækkefølge. De ønsker at opleve synden, men undgå dens konsekvenser.

Mormons Bog beskriver sådanne personer: »Og der skal også være mange, der skal sige: Æd, drik og vær lystig, men frygt alligevel Gud, thi han vil retfærdiggøre dig, selv om du begår en lille synd, ja, lyv lidt, drag fordel af næstens ord og grav en grav for ham; der er intet ondt deri. Og gør alle disse ting, for i morgen skal vi dø; og dersom vi findes skyldige, vil Gud slå os med nogle få slag, og til sidst vil vi blive frelst i Guds rige« (2 Nephi 28:8).

Sådanne personers holdninger og standpunkter er fuldstændige modsætninger til Frelserens, som aldrig oplevede synd, men hvis sonoffer udsatte ham for alle dens kvaler.

SYND, SOM HINDRER UDVIKLING

For at begrænse enhver misforståelse vil jeg komme med nogle illustrationer af, hvad jeg mener, når jeg omtaler synd eller overtrædelse. I sin bredeste anvendelse omfatter synd enhver ukorrekt opførsel, enhver kilde til urenhed. Men meget af det, der er synder i ordets bredeste definition, er blot sandskorn, der ikke hindrer vores udvikling på vejen mod evigt liv. De synder, som jeg henviser til, er imidlertid alvorlige overtrædelser. Forhindringer på størrelse med klippestykker, der blokerer vejen og ikke kan fjernes uden en længerevarende omvendelse.

I løbet af en uge har en velinformeret iagttager nedskrevet en liste med de forbrydelser, der var omtalt i en avis i Utah, hvorpå han slettede dem, hvor den anklagede ikke var medlem af Kirken. Den tilbageblevne liste giver nogle eksempler på hvilke synder, sidste dages hellige er indblandet i:

- Bedrageri
- Salg af narkotika
- Groft overfald
- Grov kidnapning
- Seksuelt misbrug
- En behandlers seksuelle omgang med en klient

Kirkens disciplinære rapporter fortæller os om andre alvorlige overtrædelser, der sjældent rapporteres i pressen: Utroskab, utugt, polygami og frafald.

Til nephiterne talte Frelseren om den endelige dom, hvor han ville vidne »i hast mod troldmændene, ægteskabsbryderne, menederne og dem, der undertrykker daglejere« (3 Nephi 24:5).

Disse er nogle eksempler på alvorlige overtrædelser. Der kunne gives andre.

GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER

Lad os som baggrund gennemgå nogle velkendte principper.

1. Et af de grundlæggende formål med dette liv er, at Gud kan prøve sine børn og se, om vi vil holde hans bud (se Abraham 3:25).
2. Derfor er dette liv »en prøvetid,« som Alma kaldte det, »en tid til at omvende sig og tjene Gud« (Alma 42:4).
3. At bryde et af Guds bud er synd.
4. Ved den endelige dom vil vi stå foran Gud for at blive dømt efter vore gerninger (se Alma 11:41; 3 Nephi 26:4; L&P 19:3).
5. For hver eneste synd er der »fastsat en straf« (Alma 42:18; se også Amos 3:1-2).
6. De, der har brudt Guds bud og ikke har omvendt sig i dette liv, skal »stå med skam og forfærdelig skyld for Guds domstol« (Jakobs Bog 6:9). De vil opleve »en frygtelig ransagelse af deres egne synder og vederstyggeligheder« (Mosiah 3:25). Skriften beskriver dette som »en levende bevidsthed om ... nag og smerte og angst, som kan lignes ved en uudslukkelig ild, hvis luer opstiger i al evighed« (Mosiah 2:38).
7. Retfærdighedens frygtelige krav på dem, som har brudt Guds love, den »tilstand af elendighed og evig pine« (Mosiah 3:25) beskrevet i disse vers, kan kun sones gennem Jesu Kristi forsoning. Dette er det centrale i Jesu Kristi evangelium.

Hvad betyder disse grundlæggende principper i tilfældet med en afslappet sidste dages hellig, som bevidst begår en alvorlig overtrædelse i forventning om, at han eller hun her og nu vil nyde glæde af syndens virkning eller fordele og derefter vil foretage en hurtig og relativ smertefri omvendelse og snart være så god som ny?

Mormons Bog lærer, at Frelseren ikke forløser et menneske »i dets synder« (Alma 11:34, 36, 37; Helaman 5:10). De ugudelige forbliver »som om der ingen forløsning havde været tilvejebragt med undtagelse af, at dødens bånd er løst« (Alma 11:41). Frelseren kom for at forløse mennesker *»fra* deres synder gennem omvendelse« og »for at forkynde betingelserne for den omvendelse« (Helaman 5:11; fremhævelse tilføjet).

En af disse betingelser for omvendelse er tro på Herren Jesus Kristus, herunder tro på og tillid til hans sonoffer. Som Amulek lærte: »Den, der ikke øver sig i tro til omvendelse, er udsat for hele lovens retfærdige fordringer; derfor er den store og evige forløsningsplan kun for den, som har tro til omvendelse« (Alma 34:16).

PERSONLIG LIDELSE FOR SYND

En anden betingelse for omvendelse er lidelse eller straf for synden. Sagt med Almas ord: »Omvendelse kunne ikke komme til menneskene, uden at der var fastsat en straf« (Alma 42:16). Hvor der har været synd, må der være lidelse.

Den måske største udtalelse om dette princip i hele skriften er åbenbaringen, som Herren gav til profeten Joseph Smith i marts 1830 (se L&P 19). Her minder Herren os om »dommens store dag,« hvor alle vil blive dømt efter deres gerninger (v. 3). Han forklarer, at den »evige« eller »uendelige« pinsel eller straf, der

I tre dage var Alma »oprørt ved erindringen om [sine] mange synder,« indtil han råbte til Jesus Kristus om tilgivelse (se Alma 36:5-23).

er en følge af synd, ikke er en straf uden ende. Men det er betegnelsen for Guds straf, og han er uendelig og evig (se v. 10-12).

Med den baggrund befaler verdens Frelser os, at vi skal omvende os og holde hans bud. »Omvend dig,« befaler han, »at ... dine lidelser [ikke] bliver svære – hvor svære ved du ikke, hvor gruelige ved du ikke, ja, hvor tunge at bære, begriber du ikke!

Thi se, jeg, Gud, har lidt dette for alle, for at de, som vil omvende sig, ikke skal lide.

Men dersom de ikke vil omvende sig, må de lide, ligesom jeg.

Og mine lidelser gjorde, at selv jeg, Gud, den største af alle, skælvede af smerte og blødte fra hver pore og led både på legeme og sjæl og ønskede, at jeg ikke skulle drikke den bitre kalk.

Dog, ære være Faderen, jeg tømte den og fuldendte mine forberedelser for menneskenes børn.

Derfor befaler jeg dig atter at omvende dig, så jeg ikke skal ydmyge dig med min almægtige kraft, og bekende dine synder, at du ikke skal lide de straffe, hvorom jeg har talt« (v. 15-20).

BÆRE BYRDEN

Når vi overvejer disse tankevækkende ord fra Frelseren, forstår vi, at der er noget ganske ejendommeligt ved tilstanden eller »hjertet« hos den person, som bevidst begår synd i forventning om, at han eller hun hurtigt og komfortabelt vil omvende sig og forblive Guds tjener, forkynde omvendelse og indbyde andre til at komme til Kristus. Jeg vil illustrere det ejendommelige ved denne indstilling med en analogi.

En mor i en stor familie bærer byrder, der næsten ikke er til at bære. Hver eneste time i vågen tilstand tilbringes med at dække behov hos

ALMA DEN YNGRE GJORT STUM, AF JERRY HARSTON

hendes store familie: Måltider, tøjreparation, kørsel, rådgivning, sygepleje, trøst af de sørgende og dækning af ethvert andet behov, som en mor kan se. Hun har bundet sig selv til at gøre alt i sin magt for at sørge for sine børn.

Hun giver sit liv for dem. Børnene ved, at hun vil forsøge at bære enhver byrde, der lægges på hende. De fleste af dem er hensynsfulde og gør alt, hvad de kan, for at begrænse hendes byrder. Men nogle, som kender hendes villighed til at hjælpe, dynger ligegyldigt flere og flere opgaver på den trætte mor. »Spekulér ikke på det« er deres indstilling; »hun klarer det. Hun har selv sagt, hun vil. Lad mor gøre det, og så kan vi have det sjovt.«

I denne analogi sammenligner jeg selvfølgelig de ligegyldige børn med dem, der synder i forventning om, at en anden vil bære byrden i form af lidelse. Den, som bærer byrden, er vor Frelser.

INGEN FRIBILLET

Antyder jeg, at de positive virkninger af forsoningen ikke står til rådighed for den person, som uanfægtet synder? Selvfølgelig ikke. Men jeg antyder, at der er en sammenhæng mellem synd og lidelse, der ikke forstås af personer, som bevidst synder i forventning om, at alle byrderne i form af lidelser vil blive båret af en anden; at synden kun er deres, men at lidelsen kun er hans. Sådan er det ikke. Omvendelse, som er en sikker reservation til et evigt mål, er ikke desto mindre ikke en fribillet.

Lad os tænke på to skriftsteder:

1. »Omvendelse kunne ikke komme til menneskene, uden at der var fastsat en straf« (Alma 42:16); og
2. Frelseren sagde, at han havde lidt dette for alle, »for at de, som vil omvende sig, ikke skal lide.

Men dersom de ikke vil omvende sig, må de lide, ligesom jeg« (L&P 19:16-17).

Dette betyder helt klart, at den uomvendte overtræder må lide for sine egne synder. Betyder det også, at en person, som omvender sig, overhovedet ikke behøver at lide, fordi hele straffen bliver båret af Frelseren? Det kan ikke være betydningen, fordi det ikke ville være i overensstemmelse med Frelserens andre belæringer. Det, det betyder, er, at den person, som omvender sig, ikke behøver at lide, »ligesom« Frelseren led for den synd. Syndere, som har omvendt sig, vil opleve nogen lidelse, men på grund af deres omvendelse og forsoningen, vil de ikke opleve hele det »gruelige« omfang af den uendelige pinsel, som Frelseren led.

Præsident Spencer W. Kimball, som udførligt belærte om omvendelse og tilgivelse, sagde, at personlig lidelse »er en meget vigtig del af omvendelse. Man er ikke begyndt at omvende sig, før man har lidt intenst for sine synder ... Hvis en person ikke har lidt, har vedkommende ikke omvendt sig« (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, Salt Lake City: Bookcraft, 1982, s. 88, 99).

Frelseren belærte om dette princip, da han sagde, at hans sonoffer var for »alle dem, som har et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, og for ingen andre kan loven fyldestgøres« (2 Nephi 2:7). Synderen, der har omvendt sig, og som kommer til Kristus med et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, har været gennem en proces med personlig smerte og lidelse for synd. Han forstår betydningen af Almas udtalelse om, at ingen bliver frelst »uden de, der oprigtigt angrer« (Alma 42:24).

BEDRØVELSE EFTER GUDS VILJE

Bruce C. Hafen har beskrevet, hvordan nogle søger »efter smutveje (til omvendelse) og lette svar i den tro, at hurtige bekendelser eller overfladiske undskyldninger alene er tilstrækkeligt« (*The Broken Heart*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1989, s. 150). Præsident Kimball har sagt: »Meget ofte tror mennesker, at de har omvendt sig og er værdige til tilgivelse, når alt, hvad de har gjort, er at udtrykke sorg eller beklagelse over den ulykkelige hændelse« (*Teachings of Spencer W. Kimball*, s. 87). Der er stor forskel på »bedrøvelse efter Guds vilje, [der] virker omvendelse til frelse« (2 Kor 7:10), som involverer personlig lidelse, og på den lette og relativt smertefri sorg over at være opdaget eller den malplacerede sorg, som Mormon beskrev som »de fordømtes sorg, fordi Herren ikke altid ville give dem lov til at boltre sig i synd« (Mormon 2:13).

Alma den yngre forstod helt sikkert, at en let og smertefri sorg ikke var tilstrækkeligt til omvendelse. Hans oplevelse, der er detaljeret beskrevet i Mormons Bog, er vores bedste illustration i skriften af kendsgerningen, at omvendelsesprocessen er fyldt med personlig lidelse for synd.

Alma sagde, at da han var blevet standset i sin ugudelige færd, var han »i den mørkeste afgrund« (Mosiah 27:29) »plaget af evig kval, thi min sjæl var i højeste grad i oprør og plaget af alle mine synder.

Ja, jeg huskede alle mine synder og overtrædelser, for hvis skyld jeg blev plaget af helvedes kvaler« (Alma 36:12-13).

Han fortæller om, hvordan »selve tanken om at komme i ... Guds nærhed plagede [hans] sjæl med uudsigelig angst« (v. 14). Han taler om at være »oprørt ved erindringen om [sine] mange synder« (v. 17). Efter tre dage og tre nætter af det, han kaldte »den bitreste kval og sjæleangst,« råbte han til Herren Jesus Kristus om nåde og modtog »forladelse for [sine] synder« (Alma 38:8).

Alle vore personlige oplevelser bekræfter kendsgerningen, at vi må gennemgå personlig lidelse i omvendelsesprocessen – og ved alvorlige overtrædelser kan den lidelse være streng og langvarig.

En overtræder, der omvendte sig og blev udelukket, beskrev sine personlige følelser. Han taler om »timer i gråd,« »et ønske om at blive dækket af en million bjerge,« »knust af skammen,« »dybeste mørke« og »pinsler ... så brede som evigheden.«

HVORFOR LIDELSE ER NØDVENDIG

Hvorfor er det nødvendigt, at vi lider på vejen mod omvendelse fra alvorlige overtrædelser? Vi har en tendens

»Jeg, Gud, har lidt ... for alle, for at de, som vil omvende sig, ikke skal lide. Men dersom de ikke vil omvende sig, må de lide, ligesom jeg« (L&P 19:16-17).

til at tænke på resultatet af omvendelse som udelukkende en renselse af os for synd. Men det er et ufuldstændigt syn på sagen. En person, der synder, er som et træ, der let bøjer sig for vinden. På en blæsende regnvejrsdag kan træ bøjes så meget mod jorden, at bladene bliver snavset til med mudder – ligesom synd. Hvis vi kun fokuserer på at rengøre bladene, vil svagheden i træet, som tillod, at det svajede og bladene blev snavsede, stadig være der. På samme måde vil en person, som blot er ked af at blive tilsnavset af synd, igen synde næste gang, det blæser. Sårbarheden for gentagelser fortsætter, indtil træet er blevet styrket.

Når en person har gennemgået processen, der medfører det, der i skriften kaldes et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, gør Frelseren mere end at rense den person for synd. Han giver også ham eller hende ny styrke. Den styrkelse er afgørende for os for at forstå hensigten med renselsen, som er at vende tilbage til vor himmelske Fader. For at blive lukket ind i hans nærhed må vi være mere end rene. Vi må også være ændret fra en moralsk svag person, der har syndet, til en stærk person med åndelig styrke til at bo i Guds nærhed. Vi må, som skriften siger, blive »en hellig gennem forsoningen ved den Herre Kristus« (Mosiah 3:19). Dette er betydningen af skriftstedets forklaring om, at en person, som har omvendt sig fra sine synder, vil »aflægge dem« (L&P 58:43). At aflægge synder er mere end at beslutte sig til ikke at gentage dem. Aflæggelse involverer en fundamental ændring i personen.

EN STOR FORANDRING I HJERTET

Kong Benjamin og Alma taler begge om en stor forandring i hjertet. Kong Benjamins forsamling beskrev den

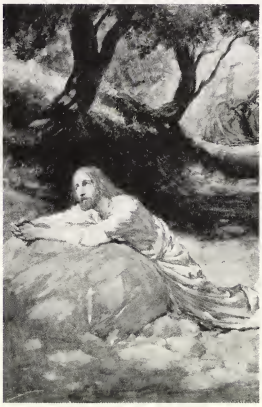

KRISTUS I GETSEMANE, AF WILLIAM HENRY MARGETSON

store forandring ved at sige, at de »ikke mere er tilbøjelige til at gøre ondt, men bestandig gøre godt« (Mosiah 5:2). Alma illustrerer den forandring i hjertet, da han beskrev et folk, som »blev vundet for Gud,« »stolede på« ham og »var trofaste til enden« (Alma 5:7, 13). Han opfordrede andre til at se »fremad med troens øje« til den tid, hvor vi vil »stå for Gud og dømmes efter« vore gerninger (v. 15). Personer, som har oplevet den forandring i deres hjerte, har opnået styrke og vækst til at bo hos Gud. Det er det, vi kalder at blive frelst.

FØLG ADVARSLERNE

Nogle sidste dages hellige, som tror at omvendelse er let, fastholder, at en person er bedre stillet, når han har syndet og omvendt sig. »Få lidt erfaringer med synd,« lyder et argument, »så vil du være bedre til at rådgive og vise andre sympati. Man kan altid omvende sig.«

Jeg bønfalder jer, mine søskende, mine unge og gamle venner, undgå overtrædelser! Den antagelse, at man bevidst kan synde og let omvende sig, eller at man er bedre stillet, når man har syndet og omvendt sig, er modstanderens djævelske løgn. Vil nogen i alvor hævde, at det er bedre personligt at finde ud af, at et bestemt slag vil brække et ben, eller at en bestemt blanding kemikalier vil eksplodere og medføre forbrændinger? Er vi bedre stillet, når vi har fået sådanne skader og fået ar fra dem? Det er helt klart bedre at følge advarslen fra kloge personer, som kender virkningen af bestemte læsioner på vores krop.

Ligesom vi kan nyde gavn af andres erfaringer i sådanne sager, kan vi også nyde godt af advarslerne, der indeholdt i Guds bud. Vi behøver ikke få personlige erfaringer med konsekvenserne af alvorlige overtrædelser for at vide, at de er skadelige for vores sjæl og ødelæggende for vores evige velfærd.

For nogle år siden spurgte en af vore sønner mig, hvorfor det ikke var en god idé at drikke noget alkoholisk eller ryge noget tobak for at opleve, hvordan det var. Han kendte til visdomsordet, og han kendte også de sundhedsmæssige virkninger af disse stoffer, men han spurgte, hvorfor han ikke burde prøve på sig selv. Jeg svarede, at hvis han ønskede at prøve noget selv, burde han gå hen til en møddinq og spise lidt gødning. Han gik helt baglæns i rædsel. »Uh, det er sygt,« svarede han.

»Det glæder mig, at du mener det,« sagde jeg, »men hvorfor prøver du det ikke, så du personligt kan vide det? Når du foreslår at gøre en ting, som du ved ikke er godt for dig, hvorfor anvender du så ikke det samme princip på noget andet?« Den illustration af det fjollede ved at »prøve noget på sig selv« viste sig overbevisende for en 16-årig.

LÆG IKKE EN BYRDE PÅ JERES MORGENDAG

Når vi er unge, opfører vi os somme tider, som om der ingen morgendag er. Når vi er unge, er det let at glemme, at vi skal vokse op, blive gift, få en familie og – bemærk dette væsentlige punkt – blive ved med at omgås nogle af de samme mennesker, som er vidne til eller selv deltager i vore teenage-narrestreger eller overtrædelser.

Unge mænd, den pige, I nu går ud med, kan være jeres hustru om nogle år, men det er hun nok ikke. Måske bliver hun din biskops eller stavspræsidents hustru. Piger, den fyr, I nu går ud med, bliver måske jeres mand, men der er størst chance for, at han ikke bliver det. Han bliver måske din søsters eller bedste venindes mand. Han kan endda blive rådgiver i jeres biskopråd eller en medarbejder, du fører tilsyn med på din arbejdsplads. Opfør jer i dag, så jeres morgendag ikke bebyrdes med dårlige eller pinlige minder.

»DEN, DER OMVENDER SIG«

Det meste af det, jeg har gennemgået, er henvendt til personer, som tror, at omvendelse er let. Som modsætning hertil er der personer, som mener, at omvendelse er for svært. De sjæle er så gode og samvittighedsfulde, at de ser synd overalt i deres eget liv, og de er fortvivlede over, om de nogensinde er i stand til at være rene. Et råb om omvendelse, der er tydeligt nok og højt nok til at tilskynde den dovne til at forbedre sig, kan frembringe lammende modløshed hos den samvittighedsfulde. Dette er et almindeligt problem. Vi taler til en ny forsamling, hver gang vi taler, og vi er altid bundet af kendsgerningen, at en lærdomsmæssig underdosering for nogle samtidig er en overdosering for andre.

Jeg vil afslutte med et budskab om håb, der er sandt for alle, men især nødvendig for dem, der tror, at omvendelse er for svært.

Omvendelse er en vedvarende proces, som alle har brug for, »for alle har syndet og har mistet herligheden fra Gud« (Rom 3:23). Omvendelse er mulig, og derefter er tilgivelse sikker.

Ældste Spencer W. Kimball har sagt: »Somme tider ... når den omvendte ser tilbage og betragter overtrædelsens grimhed og modbydelighed, overvældes han næsten og tænker: 'Kan Herren nogensinde tilgive mig? Kan jeg nogensinde tilgive mig selv?' Men når man når dybden af fortvivlelse og føler sin stillings håbløshed, og når man råber til Gud om nåde i hjælpeløshed, men i tro, kommer der en stille, sagte hvisken, der trænger helt ind i sjælen: 'Dine synder er dig forladte'« (*Tilgivelsens mirakel*, Lynge: Distributions Centret, 1975, s. 303).

Når dette sker, hvor kostelig er ikke forjættelsen om, at Gud vil borttage »skylden fra vore hjerter gennem sin Søns fortjeneste« (Alma 24:10).

Hvor stor trøst yder løftet ikke, om at »er jeres synder som skarlagen, kan de blive hvide som sne« (Es 1:18).

Hvor storslået er ikke Guds eget løfte om, at »den, der omvender sig fra sine synder, ham er de forladt, og jeg, Herren, kommer dem ikke mere i hu« (L&P 58:42; se også Jer 31:34; Hebr 8:12).

Dette er sandt. Jeg vidner om Jesus Kristus, som har gjort alt muligt, og som gav os betingelserne for omvendelse og vejen til fuldkommengørelse gennem hans sonoffer.

ORDENE I EN SANG

Paige Marriott

Jeg var alvorligt angrebet af »jeg føler mig værdiløs«-sygdommen. Jeg manglede selvtillid og nægtede at passe mit udseende eller holde af mig selv.

Mine forældre prøvede at opmuntre mig, men ethvert forslag medførte en voldsom modreaktion. Samtaler med mig krævede en hårfin balance. »Lad mig være!« ville jeg udbryde, højere og mere vredt, end jeg havde til hensigt. Jeg vidste, at min forældre tilbragte mange søvnløse nætter med at bekymre sig over deres datter.

En søndag aften insisterede min mor på, at jeg tog med til en stavsfireside sammen med hende og min far. »Jeg vil ikke med til den dumme fireside!« sagde jeg. Jeg søgte altid efter noget at skændes om, enhver chance for at give andre skylden for min elendighed.

»Vær nu ikke urimelig, Paige. Selvfølgelig vil du med,« svarede min mor.

Da vi kom ind i kirkesalen, så jeg, at nogle af mine venner allerede sad der – ikke på bænkene, men på forhøjningen. Jeg satte mig og prøvede ikke at blive set.

En af de unges ledere prikkede mig på skulderen: »Paige, hvorfor synger du ikke sammen med os?«

»Jeg beklager, søster Daines, men jeg har ikke deltaget i nogen af øvelserne. Jeg ved slet ikke, hvad sangen hedder.«

»Det er ikke noget problem,« sagde hun, da hun hjalp mig op at stå. »Du klarer det nemt.«

Før jeg vidste noget, introducerede stavspræsidenten »et sangnummer med stavens pragtfulde unge.« Panik fløj gennem mit hjerte.

Pianisten rørte tangenterne, og de første toner af sangen fyldte kirkesalen. Tårer løb ned ad mine kinder, da jeg begyndte at synge. Jeg kendte teksten til denne sang. Det havde jeg gjort hele tiden.

»Jeg er Guds kære barn,« (*Salmer og Sange*, nr. 195). Jeg sang. Mens ordene flød over mine læber, så jeg på mine forældre, der sad smilende på første række. Deres øjne sagde: »Vi elsker dig.«

Pludselig vidste jeg, at jeg ikke var alene. Fra det øjeblik har jeg vidst, at jeg virkelig *er* Guds barn, og at han *har* sendt mig til en far og mor så kær.

Sangens ord var kommet ud af min mund mange gange. Nu var de endelig kommet ind i mit hjerte. □

FOTO: WELDEN ANDERSEN; MODELFOTO

JOSEPH SMITH

BYGNINGEN

I januar 1841, hvor de hellige byggede byen Nauvoo i Illinois, vejledte Herren sine tjenere til at »bygge et hus til mit navn ... Huset skal hedde *Nauvoo-Hus*.« Bygningen skulle være »en behagelig bolig,« et sted, hvor den trætte rejsende »kan betragte Zions herlighed« og »få råd af dem, som jeg har sat til at være ... vægtere på Zions mure« (L&P 124:22, 60-61).

Som reaktion på åbenbaringen påbegyndtes opførelsen af et murstenshus, men det blev forladt ufærdigt, da forfølgelse fik de hellige til at koncentrere deres indsats på at færdiggøre templet i Nauvoo. Men tanken om Nauvoo-Hus blev ikke glemt.

I dag, næsten 150 år efter, er denne tanke iklædt en blændende hvid bygning i Salt Lake Citys centrum. Det tidligere Hotel Utah, en 76 år gammel bygning, er blevet ombygget til Kirkens anvendelse som et sted for gæstfrihed og undervisning, hvor besøgende og hellige sammen kan »kan betragte Zions herlighed« og »få råd af dem, som jeg har sat til at være ... vægtere på Zions mure.«

Af respekt og ærbødighed for profeten Joseph Smith er bygningen blevet navngivet og indviet som Joseph Smith-bygningen.

Navnet kom i et øjebliks inspiration til præsident Gordon B. Hinckley, førsterådgiver i Det Første Præsident-

Herover: **Den blændende hvide Joseph Smith-bygning rejser sig på den anden side af gaden fra templet i Salt Lake City.**
Til højre: **En hvid marmorstatue af Joseph Smith byder besøgende velkommen i den smukt istandsatte indgangshal.**

FOTO: WELDEN ANDERSEN, CRAIG DIMOND, MARK PHILBRICK OG STEVE TREGEAGLE

Herover til venstre: **En spisesal på 10. sal med udsigt til templet; en biografsal med 500 pladser, hvor besøgende kan se den storslåede film *Legacy (Arven)*; et slægtshistorisk center med over 130 PC'ere, hvor besøgende kan hente oplysninger om deres slægt. *Til højre:* Bygningen indeholder også en kirkesal for flere ward i Salt Lake Citys centrum.**

skab. En aften, hvor han ikke kunne sove, så han ud af et vindue med udsigt til templet. Det gik op for ham, at ingen bygning i Salt Lake City var opkaldt efter Joseph Smith.

Præsident Hinckley udtalte: »Det dukkede op i mit sind, 'Joseph Smith Memorial Building.'« Han præsenterede navnet for Det Første Præsidentskab og senere for De Tolvs Kvorum. De støttede alle ideen (se *Church News*, 3 juli 1993, s. 3).

Besøgende i den 10 etagers høje bygning træder ind i en storslået reception og indgangshal, hvor meget af den oprindelige pragt er blevet bevaret. I nærheden af indgangen til et værelse, der nu hedder Nauvoo-værelset, står en marmorstatue af profeten Joseph. Statuen er 2,75 m høj og kunne være overvældende, men et blidt smil på profetens ansigt skaber en venlig hilsen.

Fra me'aninen har besøgende en flot udsigt over indgangshallen. På denne etage er værelserne blevet omdannet til en kirkesal og lokale til Hjælpeforeningen samt flere klasseværelser, kontorer, bibliotek og et lille køkken. Disse lokaler vil huse flere ward i Salt Lake Citys centrum.

I kælderetagen ligger et stort slægtshistorisk center med over 130 PC'ere til at hjælpe besøgende med interesse i deres slægtsforskning. Yderligere 60 PC'ere er placeret på fjerde sal.

I en komfortabel biografsal nogle enkelte trin op fra indgangshallen kan besøgende se *Legacy* (*Arven*), en bevægende ny film, der gengiver beretningen om de sidste dages helliges tidlige pionertid.

På 10. sal er der en betagende udsigt ud over Salt Lakedalen fra to restauranter på tagetagen. Bygningen huser også kontorer for Kirkens administration, et distributionscenter og et salgslokale for Beehive Clothing (tempeltøj).

»Denne bygning,« udtalte præsident Hinckley, »vil bevare, stadfæste og styrke mindet om Guds profet, som var et redskab i hans hånd i etableringen af dette store værk, som breder sig over jorden. Dette bærer jeg vidnesbyrd om« (*Church News*, 3. juli 1993, s. 4).

I en hyldest til Joseph Smith sagde præsident Thomas S. Monson: »Det glæder mig, at tusinder ... vil få lejlighed til at gå rundt i denne bygning ... Dette antal vil blive ... til hundredtusinder og måske millioner af mennesker, som vil ære profeten Josephs navn« (*Ensign*, september 1993, s. 34). □

Flettet sammen

Richard M. Romney

Dengang England fortrinsvis var et landbrugssamfund, var en del af høstfesten hvert år at lave dukker af strå. De unge mænd flettede ofte disse gaver af hvedestrå til deres kærester. Men dukker af strå var også et symbol på taknemmelighed til Gud over, at et års arbejde var blevet belønnet med en rig høst.

Dagene begynder tidligt for den 16-årige Jenny Flinn, som bor i den lille by Broadway i nærheden af Ilminster i grevskabet Somerset i England. Der er masser af arbejde at gøre, dyr skal fodres, og køer malkes – mindst en times arbejde – før hun går i skole.

Men der er også belønninger. Morgenluften er frisk, og Jenny trækker vejret dybt og føler sig fornyet. Solen er varm, mere gylden end gul, mens den jager tågen på flugt. Markerne er fugtige, og duggen synes at svøbe hver eneste plante ind i krystal. Dyrene er allerede vågne og ivrige efter opmærksomhed. De virker glade for blot at være i live.

Jenny vil ikke sige det højt, men at leve her er som at gennemleve en takkebøn. Ja, der er arbejde, der skal udføres. Men arbejde er livet, og livet er godt.

FOTO: RICHARD M. ROMNEY

Det er et travlt liv, men fordi alle hjælper til, er der tid til at få alt gjort. Og uanset om de venter på skolebussen sammen med nogle venner eller er sammen med mor eller far, så er familien Flinns dage fyldt med smil.

MERE END EN

Jenny er ikke den eneste i familien Flinn, der er tidligt oppe. Kl. 6:15 er Peter, hendes 17-årige bror, allerede på vej. Han træder hårdt i pedalerne på sin cykel ned gennem den smalle vej på vej til sin avisrute, der dækker de fleste af husene i Broadway. Peter er ikke just begejstret over at stå op ved solopgang, i hvert fald ikke før han kommer i gang. Men når han er halvvejs inde mod byen, mærker han også glæden over morgenen – følelsen af, at den nye dag er hans og giver mulighed for at nå en masse.

Peters tanker drejer sig også om arbejde på denne dag. Når han folder hver *Daily Telegraph* sammen og smider den ind gennem brevsprækken, tænker han på alle de småjobs, han har haft – fra at sælge æg til at plukke frugt – for at spare penge sammen til sin mission. Han tænker på, hvordan den mission nu nærmer sig hele tiden. Peter siger det måske heller ikke højt, men han er glad for, at han har lært at arbejde. Det er en evne, der vil hjælpe ham som missionær. Og det er en god følelse at begynde dagen med at få noget gjort.

LÆR AT ELSKE

Jenny og Peter er de ældste af Bruce og Margaret Flinns børn. De andre er Lindsey, 14; Neal, 12; Elizabeth (»Li'y«), 9, og Rachel, 5.

Et besøg hos familien Flint på deres husmandssted på 2,5 hektar er ikke at se to, men otte mennesker, som ved en masse om arbejde. Et besøg hos dem er også at se meget af det, der kan få det til at lykkes for en familie.

»Vi flyttede hertil lige så meget for børnenes skyld som af hensyn til os selv,« forklarer bror Flinn, der arbejder på fuldtid som tilsynsførende med seminarlærere foruden at passe husmandsbruget. »Jeg rejser meget på grund af mit arbejde. Det ville sikkert være lettere at bo i byen.«

»Men hvis vi flyttede,« siger søster Flinn, »ville vores livskvalitet falde. Vi kunne ikke beholde alle dyrene. Vi ville ikke lære alle de færdigheder, der gør os uafhængige. Vi ville sikkert ikke vide så meget om, hvordan man elsker at arbejde.«

Flinn-filosofien er enkel: Både når aviserne skal ud eller arbejdet på gården skal gøres, så er arbejde sundt. *Modsatte side, fra venstre:* Neal, 12; Lindsey, 14; Bruce (far); Margaret (mor); Lizzy, 9; Peter, 17; Rachel, 5, og Jenny, 16.

Hvordan man elsker at arbejde?

»Vi tror på arbejde som et princip,« forklarer bror Flinn. »Vi tror, at det er et åndeligt princip. Det er ikke kun opnåelse af det færdige resultat; det er også selv udførelsen af arbejdet. Det er godt for alle.«

Er børnene enige?

»Når vi beklager os over at skulle gøre noget,« fortæller Lindsey, »siger mor altid: 'Godt. Skal vi flytte til byen?' Ingen har endnu sagt ja.«

»Der er noget godt og dårligt ved alt,« siger Peter. »Men jeg mener, jeg har det godt her.«

ARBEJDE SAMMEN

Al den snak om villighed til at arbejde får jer måske til at tro, at familien Flinn er fuldkommen. Sandheden er, at de er en typisk familie med drilleri og skænderier og sommetider tårer, ligesom enhver anden familie. Men de har også lært at arbejde på at være en familie.

»Hvad opnår vi ved at være sammen?« spørger Jenny. »Først og fremmest tålmodighed.«

Tænker hun nogensinde over at være sammen med sin familie for evigt?

»Ja, når de ikke generer mig,« siger hun drillende.

Hendes evne til at le er typisk for hele familien. De holder af at dyste verbalt, men de ved også, at de skal gøre det med kærlighed, så følelser ikke bliver såret.

»Alle har deres egen personlighed,« siger Lindsey. »Vi har lært at tilpasse os det. Desuden får far os til at sige to positive ting, hvis vi siger noget negativt.«

MØD UDFORDRINGER

Andre udfordringer? »En af de største er at jonglere med tiden,« mener Jenny. »Jeg skal tage mig af dyrene to gange om dagen, så det er en time hver morgen og hver aften, og ind imellem går jeg i skole. Og så er der lektier – to timer hver aften – og seminar er hjemmestudium, så det må jeg også finde tid til.«

Aktivitet i Kirken kan være et problem på grund af isolationen. »Vi bor 80 km fra stavscentret,« forklarer Peter. »Der er meget transport involveret, og ikke alle har

bil. Der er kun to i mit kvorum, og den anden bor 65 km herfra. Vi forsøger virkelig at spørge, om han vil komme herud, men der er forskellige problemer, som forældre, der ikke ønsker at køre ham, fordi det er virkelig langt væk. Afstande er et stort problem.«

Og selv om man er sidste dages hellig, forhindrer det ikke fristelserne i at omgive en i skolen. Den 12-årige Neal fortæller, at en undersøgelse viste, at der kun var to i hele hans årgang, som ikke havde drukket spiritus.

HVORDAN MAN OVERLEVER

Hvad er modvægten?

»Vi lærer meget godt i Kirken,« siger Jenny. »Vi har nogle gode timer i seminar. Og gode familieaftener hjemme. Vi lever for fredage (GUF-aften) og søndage, hvor vi kan være sammen med Kirkens unge og styrke hinanden.« Og selvfølgelig er der skrifterne og bøn og familiens støtte.

»Hvis jeg havde et virkelig stort problem, så vidste jeg, at jeg kunne gå til min familie,« fortæller Lindsey. »Jeg vil tro, jeg vil kalde dem mine bedste venner. Hvis jeg ikke kunne gå til dem, hvor kunne jeg så gå hen?«

Det er den holdning, Jenny er et eksempel på, da hun gik ned til skolen for at hente Rachel, selv om hun gik til afsluttende eksamener og skulle læse. »Mor og far kom sent hjem,« sagde Jenny selvfølgeligt. »Jeg vidste, at Rachel ville blive bange, hvis ingen hentede hende.«

Det er en del af at være en familie, en del af det, familien Flinn lærer hver dag.

Træd ind i familien Flinns stue, og man ser straks en væg pyntet med dukker af strå – den slags, der er lavet af rigtige hvedestrå. »Man er nødt til at flette strået, mens det er bøjeligt,« forklarer søster Flinn. »Når det ligger lidt, bliver det skrøbeligt og kan ikke bøjes.

Det er det, vi gør som en familie,« siger hun. »Vi efterlever evangeliet. Vi lærer om kærlighed i familien. Og børnene fletter begge dele ind i deres liv.«

SEENDE MED HÆNDERNE OG HJERTET

Cuong Ted Nguyen

Det, Fritz Bollbach ikke kan se med sine øjne, kan han se med sine hænder. Den 83-årige bror Bollbach mistede synet for omkring 27 år siden, men at være blind har ikke hindret ham i at passe sit erhverv som tømrer eller fra at udvikle sine færdigheder som billedskærer.

I 1957 mistede han synet på det højre øje ved en operation for stær. »Jeg blev ikke bedrøvet over tabet, for jeg kunne stadig arbejde,« mindes han.

Senere, i 1966, faldt han på sit arbejde og slog hovedet. På sekunder mistede bror Bollbach synet på venstre øje. »Min verden sank i grus,« fortæller han. »Mørket var forfærdeligt.«

UD AF MØRKET

En tid mistede bror Bollbach også synet vedrørende alt åndeligt. Fra den dag, hvor han i 1921 blev døbt i sit fædreland Tyskland, havde han centreret sit liv om evangeliet. Men efter ulykken mindedes han med sorg: »Jeg kunne ikke og ønskede ikke at bede. Selv da min hustru, Elli, blev ved med at bede mig om at bede sammen med hende, nægtede jeg og spurgte bittert: 'Skal jeg takke Gud for, at jeg er blind?'«

Han forblev i åndeligt mørke indtil en morgen omkring to uger efter ulykken. Hver morgen, før Elli tog på arbejde, havde hun bedt alene – mens bror Bollbach blev i sengen. Så en morgen efter bønnen, da søster Bollbach bøje-

FOTO: JED CLARK

de sig ned for at give Fritz et kys, faldt hendes tårer på hans ansigt. Han blev bevæget af hendes kærlighed. »Da jeg hørte hende køre bort, knælede jeg ned ved min seng,« fortæller han, »men jeg kunne ikke bede.«

Bror Bollbach blev på sine knæ i flere timer. Han forsøgte igen og igen at tale. Men hver gang var der noget i ham, som kæmpede imod hans ønske om at bede. Efter en ihærdig indsats begyndte han endelig atter at bede til Gud. »En følelse af taksigelse fyldte min sjæl,« mindes han. »Jeg huskede på, hvor mange velsignelser jeg havde, og hvor mange gange min himmelske Fader havde bevaret mit liv. Jeg havde fred.«

Siden dengang har bror Bollbach brugt tro, bøn, lydighed og flid til at overvinde sine udfordringer. »Jeg kunne ikke se med mine øjne, men Gud hjalp mig med at se med mine hænder og med mit hjerte,« bemærker han.

EN KUNSTNERS HÆNDER

Før bror Bollbach mistede sit syn, havde han anvendt sine færdigheder som tømrer til at bygge huse for tyske sidste dages hellige, som 2. verdenskrig havde gjort hjemløse. Han var også med til at opføre kirker for Kirken. I 1956 flyttede familien Bollbach til Utah, og syv år efter blev de amerikanske statsborgere.

I 1966 besluttede bror Bollbach på grund af tabet af sit syn, at han ville videreudvikle sine tømrerfærdigheder og lære billedskæring. Han ønskede også at hjælpe andre, som havde tilsvarende problemer. »Jeg satte mig et mål om at hjælpe de hjælpeløse og modløse,« erklærer han. »Jeg ønskede at vise, at personer med handicap stadig kunne arbejde og få succes.« Et par uger senere meldte han sig ind på en skole for blinde i Salt Lake City i Utah.

Gordon Clegg, skolens leder, siger, at han har undervist hundredvis af blinde i at udskære motiver i træ, men Fritz Bollbach havde et særligt talent. »Det eneste, jeg gjorde, var at opbygge hans selvtillid,« bemærker bror Clegg. »Han var i begyndelsen forsigtig, når han arbejdede med maskiner, som de fleste ville være, når de er blinde.«

Selv om det var farligt, stolede bror Bollbach på sine fingre til at mærke træets form og struktur, mens han mejslede løs. Selv da han ødelagde det ene stykke træ efter det andet, nægtede han at give op. »Efter i flere uger at have ødelagt træet lykkedes det mig endelig at færdiggøre en lille skakbrik,« husker bror Bollenbach. »En måned senere færdiggjorde jeg et skakbræt og skakbord, som jeg fremstillede uden at kunne se.« På bror Bollbachs sidste skoledag, forærede han skaksættet til skolen. Bror Clegg meldte derpå skaksættet til Utah State Fair. Det vandt sin konkurrence.

Bror Bollbachs nye færdigheder gav ham tillid til at begynde på sit næste mål – at hjælpe andre som sig selv med at få succes. Ved hjælp af offentlig støtte etablerede bror Bollbach et værksted til at undervise personer med nedsat syn i billedskæring. Han havde mange dejlige oplevelser i værkstedet. Især én står klart for bror Bollbach. Det var to uger før jul, og han var alene. Bror Bollbach var ved at udskære en særlig gave til sin hustru – en model af en elg. Han færdiggjorde elgens krop og de tynde ben uden problemer, men det virkede umuligt at frembringe øjnene.

»Jeg besluttede mig for at rejse mig,« fortæller han. »Mens jeg gik rundt i værkstedet, begyndte jeg at synge min yndlingssalme 'Jeg trænger til din trøst.' Jeg bad højt til Gud om hjælp, og igen sang jeg.« Da bror Bollbach havde sunget mere end en time, tog han kniven og træet op, men han kunne stadig ikke forme øjnene. »Hvad skulle jeg gøre? Skal jeg give op?« spurgte han sig selv. »Nej, Fritz, giv ikke op. Prøv igen,« sagde han til sig selv. Men han kunne stadig ikke holde kniven tilstrækkelig stille til at forme øjnene. Han rejste sig igen og gik omkring en time mere.

»Jeg sang, jeg græd, og jeg bad i nogen tid,« mindes han. »Jeg tænkte på de mange velsignelser, som Herren har givet mig. Derpå tog jeg igen kniven, og med rystende hænder snittede jeg øjnene og i løbet af få minutter var hele hovedet færdig.«

Bror Bollbach fortæller, at han ikke længere har problemer med at udskære motiver. Han peger med stolthed på

utallige figurer, som han har fremstillet med sine barkede og dog milde hænder – forskellige dyr, skaksæt, skabe og borde. »Jeg sad ofte i mit værksted tidligt om morgenen og sent om aftenen for at udskære noget,« fortæller han. Kun et år efter han kæmpede med at udskære en elg, udstillede et galleri i Salt Lake City hans forbløffende detaljerede arbejde.

Bror og søster Bollbach sendte en særlig invitation om at besøge galleriet til Kirkens præsident, Harold B. Lee. I stedet inviterede præsident Lee dem til at besøge sig på sit kontor. Bror Bollbach mindes med glæde besøget. Han havde fremstillet en træskæring af en vild hest, der sprang over en træstamme, som han ville give til præsident Lee.

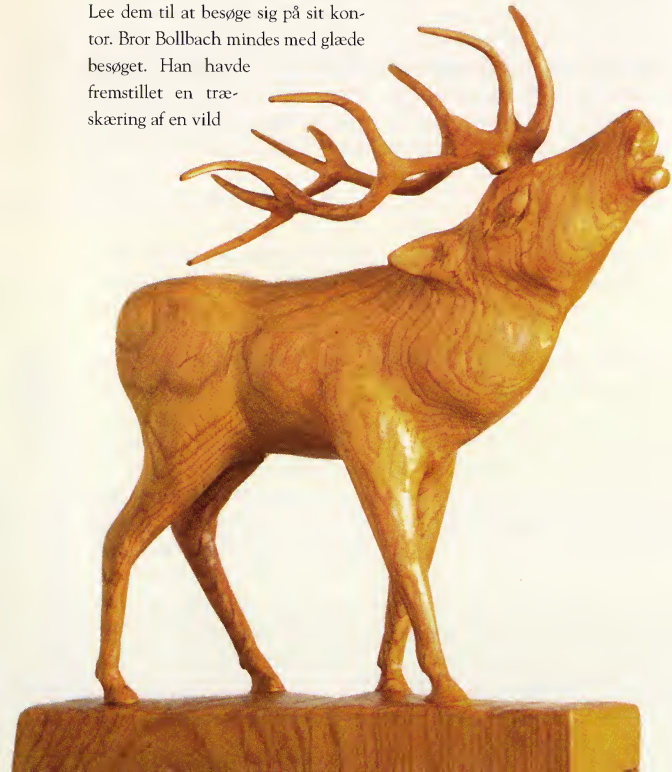

»Vi stod på hans kontor,« mindes bror Bollbach, »og efter en kort samtale, trykkede han os i hånden. Da jeg var ved at gå, sagde han til mig: 'Jeg giver dig min velsignelse. Fred være med dig.' Jeg har aldrig mistet den fred, som præsident Lee lovede mig. Jeg har altid kunnet mærke den i mit hjerte indtil denne dag.«

Den fred, erhvervet gennem år med hårdt arbejde og udholdenhed, viser sig i bror Bollbachs mørkegrønne øjne. Selv om hans ansigt afslører tidens tand, og hans kraftige krop er blevet skrøbelig på grund af mange års arbejde, er hans ånd stadig stærk. Hans vidnesbyrd hviler solidt på en grundvold opbygget af ofre og tjeneste i Kirken.

MISSIONER I TYSKLAND

En stor del af bror Bollbach virke har været som missionær i sit fødeland. I 1969, seks uger efter Fritz havde åbnet sit værksted, kaldte Fritzs og Ellis biskop dem ind på sit kontor og stillede dem et spørgsmål. Biskoppen måtte gentage spørgsmålet tre gange: »Fritz, Herren ønsker, at du og din hustru sammen tjener i missionsmarken. Hvad mener du om det?«

»Jeg var chokeret,« husker bror Bollbach. »Jeg kunne intet sige.«

Ude af stand til at svare på biskoppens spørgsmål spurgte han Elli: »Nå, Mama, hvad mener du?«

Hun kiggede over på Fritz og sagde: »Det er din beslutning. Jeg vil være dine øjne.«

Han vendte sig igen mod biskoppen og svarede: »Biskop, vi vil gå, hvor Herren ønsker os.«

Bror og søster Bollbach kom hur-

tigt til den centraltyske mission. Deres hovedopgave var at hjælpe mennesker tilbage til Kirken. »Mange af dem ønskede ikke at bede, fordi de sagde, at de intet havde at være taknemmelig for, eller at de ikke behøvede noget,« forklarer søster Bollbach. »Men Fritz var en inspiration for dem og hjalp dem til at være taknemmelig for livet og for Guds velsignelser.«

En af hans første opgaver var at tjene som grenspræsident i Gelsenkirchen. I begyndelsen var bror Bollbach lidt tøvende, da missionspræsidenten kaldte ham til den stilling. »Men du ved da godt, jeg er blind,« sagde bror Bollbach til ham.

»Ja, selvfølgelig ved jeg det,« svarede missionspræsidenten. »Det ved Gud også.«

Bror Bollbach fungerede som grenspræsident, indtil han fik et mildt hjerteanfald et år senere. »Jeg overvejede, om jeg skulle tage hjem efter det,« husker han, »men lægen undersøgte mig og sagde, at det var i orden, at jeg blev. Så vi blev.«

Da de kom hjem fra missionen i 1971, vendte Elli tilbage til sit arbejde i templet i Salt Lake City, og Fritz åbnede igen sit værksted og udstillede sine træarbejder. Mange kom myldrende for at se bror Bollbachs billedskærerarbejde og syntes, at det var utroligt, at en blind mand kunne udføre et så strålende arbejde. »Utroligt, men ikke umuligt,« sagde han til dem. »Man må have tro på Herren og tillid til sig selv. Alle mennesker – uanset race eller religion – er Guds børn, og de har medbragt talenter til jorden. Det kommer an på den enkelte, om han eller hun opdager og udvikler de talenter gennem en ihærdig indsats.«

I 1975 blev bror og søster Bollbach overrasket af endnu en missionskaldelse, denne gang til missionen i Frankfurt. Omtrent på samme tid opdagede Elli, at hun havde kræft. »Ingen kan forestille sig den frygt, vi følte,« forklarer Fritz. »I løbet af en uge blev hun opereret tre gange. Det mest pudsige var den velsignelse, biskoppen gav hende. Han sagde: 'Elli, du vil komme dig, og du vil igen komme på mission sammen med Fritz for at tjene Gud.' Vi undrede os over, hvordan han kunne sige noget sådant.«

Søster Bollbach kom sig efter operationerne, og de tjente 18 måneder på mission i Firmasens i Tyskland i nærheden af grænsen til Frankrig.

Mindre end et år efter deres hjemkomst låste bror og søster Bollbach deres hus og værksted for tredje gang for at tjene i missionen i München, hvor bror Bollbach blev kaldet til grenspræsident i Nürnberg. Selv om grenen havde mere end 450 medlemmer, kom der kun 20 medlemmer regelmæssigt.

Bror og søster Bollbach vidste, at de havde udfordringer, men de vidste også, hvordan de skulle overvinde dem. Med tro, bøn, lydighed og flid koncentrerede de sig om at besøge mindre aktive medlemmer. »Et mirakel fandt sted,« udbryder bror Bollbach. »Grenen voksede. Flere måneder gik, og grenen blev delt i tre grene – Feucht, Fürth og Nürnberg. Jeg ved, at det var en velsignelse fra Gud og med hans hjælp. Vi var kun redskaber i hans hænder.«

FOR GUD OG FOR AT LÆRE

Da bror og søster Bollbach kom hjem, virkede de som søndagsskolelærere i omkring 10 år. Eftersom Fritz ikke kunne læse lektionerne, optog Elli lektiehæftet og skriftstedshenvisninger på bånd. Fritz lyttede så flere gange til båndet og studerede sammen med Elli i op til otte timer. »Jeg søgte spørgsmålene og fik dem optaget på bånd,« fortæller han. »Derpå lærte jeg dem udenad, så vi kunne undervise klassen sammen.« De blev til sidst afløst, da bror Bollbach blev for syg til at fortsætte med opgaven hver uge.

Bror og søster Bollbach siger, at alle deres opgaver i Kirken har gjort dem lykkelige. »Vi har kun brugt vores tid for Kirken og for Gud og for at lære,« bemærker bror Bollbach, »og det er vi glade for. Men det var ikke os selv, men bønnens magt og Guds hjælp, der gjorde det muligt for os at udføre arbejdet. Uden Gud og Elli kunne jeg ikke have klaret det. Uden hans hjælp kunne jeg ikke se noget åndeligt med mit hjerte.« □

***KRISTI HIMMELFART,* AF HARRY ANDERSON**

»Som [apostlene] nu stirrede mod himlen, mens [Jesus] fór bort, se, da stod der to mænd i hvide klæder hos dem. De sagde: 'Hvorfor står I og ser op mod himlen, galilæere? Den Jesus, som er blevet taget fra jer op til himlen, skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare op til himlen'« (ApG 1:10-11).

»Man er nødt til at flette strået, mens det er bøjeligt. Når det ligger lidt, bliver det skrøbeligt og kan ikke bøjes.« Det princip gælder, når man laver dukker af strå – og når man opdrager børn, der er stærke i evangeliet.

Se »Flettet sammen,« s. 38.